

ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ҚАРОР

Дар бораи рамзгузории электронӣ, фаъолияти операторони пайгирикунандаи гардиши молҳо ва раванди назорати онҳо

Мутобиқи [моддаи 15](#) Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон" ва [моддаи 45](#) Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Тартиби рамзгузории электронӣ, фаъолияти операторони пайгирикунандаи гардиши молҳо ва раванди назорати онҳо тасдиқ карда шавад ([замима](#) мегардад).

2. Ҷоринамоии марҳилавии рамзгузории электронии молҳо барои намудҳои зерини молҳо таъмин карда шавад:

- то 1 июли соли 2024 барои тамокуи коркардшуда, маҳсулоти саноатии ивазкунандаи тамоку ва маҳсулоти тамоку, маҳсулоти дорои никотин, моси дорои никотин, маҳсулот аз тамокуи гармкардашуда, сигорҳои электронӣ ва дастгоҳҳои интиқоли дуд тавассути мушаххасномаии рақамӣ;

- то 1 июли соли 2024 барои ҳамаи намудҳои спирт, машрубот ва маҳсулоти спиртдор ва нӯпокиҳои энергетикӣ;

- то 1 январи соли 2025 барои воситаи доруй ва молҳои тиббӣ;

- то 1 январи соли 2026 барои оби нӯпокӣ ва нӯпокиҳои хунуккунанда;

- то 1 январи соли 2027 барои техникаи маишӣ.

3. Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон яқчо бо Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи дастураломӯз оид ба хусусияти рамзгузории электронии молҳои зеринро ба баррасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намояд:

- то 31 декабри соли 2024 барои воситаҳои доруй ва молҳои тиббӣ;

- то 31 декабри соли 2025 барои обҳо ва нӯпокиҳои хунуккунанда;

- то 31 декабри соли 2026 барои техникаи маишӣ.

4. Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади таъмини ҷоринамоии марҳилавии рамзгузории электронии молҳо оператор оид ба пайгиринамоии муомилоти молро то 1 сентябри соли 2024 муайян намояд. Ба сифати оператор оид ба пайгиринамоии муомилоти мол метавонад субъекти ҳоҷагидоре баромад намояд, ки ба он функцияи оператори маълумоти фискалӣ дода шудааст.

5. Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мақомоти давлатии ваколатдор оид ба рамзгузории электронӣ ва назорати фаъолияти операторони пайгирикунандаи гардиши молҳо муайян карда шаванд.

Раиси

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе,

аз 12 июни соли 2023, № 263

Бо қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 12 июни соли 2023, № 263
тасдиқ шудааст

Тартиби рамзгузории электронӣ, фаъолияти операторони пайгиркунандаи гардиши молҳо ва раванди назорати онҳо

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Тартиби рамзгузории электронӣ, фаъолияти операторони пайгиркунандаи гардиши молҳо ва раванди назорати онҳо (минбаъд **Тартиб**) қоидаҳои рамзгузории электронии молҳоро, аз ҷумла молҳои зераксизиро тавассути мушаххаснамоии рақамӣ, пайгирӣ ва амалиномаи назорати муомилоти молҳои рамзгузоришуда, инчунин қоидаҳои ташаккул ва ҷоринамоии рамзгузории электронӣ ба мол ва тартиби аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба оператор оид ба пайгиринамоии муомилоти молҳо пешниҳод намудани иттилооте, ки барои вориднамоӣ ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо заруранд, муайян менамоянд. Хусусиятҳои рамзгузории электронии молҳои алоҳида дар дастурамалҳои ба Тартиби мазкур замидашуда пешбинӣ карда мешаванд.

2. Амали Тартиби мазкур паҳн намегардад:

- ба намунаҳои молҳо ба миқдори зарурӣ хангоми нигоҳдорӣ ва интиқол, ки барои гузаронидани озмоиш бо мақсади арзёбии мутобиқат ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, инчунин ҳуҷжатҳои меъёрий дар самти танзимнамоии техникаӣ таъин шудаанд;

- ба молҳои ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби ташқилкунандагон ва иштирокдорони намоишгоҳҳои байналмилалӣ ва ярмаркаҳо ба сифати намунаҳо ва нигораҳо, намунаҳои рекламавӣ ва маркетингӣ воридшаванда ва барои фурӯш таъиннашуда;

- ба молҳои таҳти назорати гумрукӣ қарордошта, аз ҷумла молҳое, ки бо транзит ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол дода мешаванд ва дар нигоҳдории муваққатӣ қарор доранд ва ё таҳти расмиёти гумрукии "нигоҳдории муваққатӣ" нигоҳ дошта мешаванд, ба истиснои молҳое, ки барои азнавсодиротнамоӣ таъин шудаанд;

- ба молҳое, ки мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон кумаки техникаи байналмилалӣ ва ройгон (башардҷстона)-и хориҷӣ ба ҳисоб мераванд;

- ба молҳо хангоми фурӯши онҳо дар мағозаҳои савдои бебӯч;

- ба молҳо хангоми нигоҳдории онҳо аз ҷониби истеҳсолкунандагони ин молҳо бе баровардан ба муомилот;

- ба молҳое, ки гирифта шудаанд, ҳабс шудаанд, мусодира шудаанд ва ба даромади Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ягон усули дигар тақдир дода шудаанд ва молҳое, ки онҳо ба ҳисоби уҳдадорихо иҷронашуда, ки бо қонунгузории андоз ва гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудаанд, хангоми бадастдорӣ, нигоҳдорӣ, интиқол, фурӯши онҳо, инчунин ба молҳое, ки хангоми нигоҳдорӣ ва интиқоли онҳо мавриди нобудшавӣ қарор мегиранд;

- ба молҳое, ки аз ҷониби шахсони воқеӣ ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи меъёри вориднамоии муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ба ҷумҳурӣ ворид карда шудаанд, ки аз онҳо бочи гумрукӣ ситонида намешаванд;

- ба молҳое, ки барои истифодаи расмӣ аз ҷониби намоёндагиҳои дипломатӣ, муассисаҳои консулӣ, созмонҳои байналмилалӣ, байнидавлатӣ ва байниҳукуматӣ, намоёндагиҳои онҳо, инчунин намоёндагиҳои давлатҳо дар назди онҳо хангоми нигоҳдорӣ, интиқол ва истифодаи онҳо таъин шудаанд;

- ба молҳое, ки барои содирот аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин шудаанд;

- намунаҳои молҳое, ки барои санҷиш ва апробатсия таъин шудаанд ва барои фурӯш таъин нашудаанд;

- молҳое, ки ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби иштирокдорони муомилоти мол ворид карда шудаанд, дар ҳолате, ки агар иштирокдори муомилоти мол дар доираи шартномаи комиссия бо супориши истеҳсолкунандаи хориҷӣ бо мақсадҳои иҷрои созишномаҳои сарпарастӣ байни истеҳсолкунандаи хориҷӣ ва шахси ҳуқуқӣ амал намояд ва барои фурӯш таъин нашудааст;

- молҳои барқашидашуда хангоми фурӯши чакана (молҳо дар бастабанд, ки онҳо дар ғойбии харидор бастабанд мешаванд ва муҳр зада мешаванд, дар баробари ин, таркиби бастабанд наметавонад бе қуподани он ё зарарбинӣ иваз карда шавад, дар бастабанди молҳо вазн, ҳаҷм, дарозӣ, масоҳат ё дигар бузургихо, ки миқдори дар бастабанд мавҷудбудаи молро ифода мекунанд, ишора карда мешавад).

3. Ба муомилот ҷорӣ намудани молҳо бе нишон додани рамзгузории электронӣ ба онҳо ва ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо супоридани маълумот оид ба рамзгузории молҳо тавассути

мушаххаснамоии рақамӣ, инчунин муомилот ва аз муомилот баровардани молҳос, ки бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ рамзгузорӣ нашудаанд, то санаи бо хусусияти рамзгузории воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ барои гурӯҳи дахлдори молӣ муқарраргардида иҷозат дода мешавад.

4. Дар Тартиби мазкур ихтисорот ва мафҳумҳои зерин истифода мешаванд:

1) **муттаҳиднамоӣ** - раванди муттаҳиднамоии молҳо ба бастаи истеъмолий, ба бастаҳои гурӯҳӣ ва ё ба бастаи интиқолии сатҳи якум, инчунин бастаҳои интиқолии сатҳи якум ба сатҳҳои минбаъда бо гузоштани рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ таъсисдодашаванда ва ё бастаи интиқолий, ки маълумотро оид ба алоқаи мутақобилаи рамзҳои мушаххаснамоии ҳар як бастаи истеъмолии замимашуда, бастаи гурӯҳии бастаи интиқолий бо рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ таъсисдодашаванда ва бастаи интиқолий дар бар мегирад;

2) **рамзи гумрукии муттаҳидшуда** - пайдарҳамии беназирии рамзҳо барои ҳар як маҷмуи молҳои алоҳида мебошад, ки иттиҳоди рамзҳои мушаххаснамоии ҳар як молро, аз ҷумла рамзҳои мушаххаснамоии баста, ки молҳоро дар раванди муттаҳиднамоӣ яқоя менамояд, дар бар мегирад, ки он аз ҷониби оператор оид ба пайгиринамоии муомилоти молҳо барои мақсадҳои мушаххаснамоии молҳо мутабоқи Тартиби мазкур ташаккул меёбад ва аз ҷониби иштиродори муомилоти молҳо ҳангоми эълomiaкунонии гумрукии молҳо истифода мешавад;

3) **вориднамоии мол ба муомилот** - ҳангоми истеҳсоли мол:

- дар ҳудуди **Ҷумҳурии Тоҷикистон** - супориши аввалияи музднок ё роӣғони мол аз истеҳсолкунанда ба соҳибмулки нав ва ё ба шахси дигар бо мақсадҳои бегонанамоии он ба чунин шахс ё барои фуруши минбаъда, ки онро барои паҳнамоӣ ва ё истифоданамоӣ дастрас менамояд;

- берун аз ҳудуди **Ҷумҳурии Тоҷикистон** - аз ҷониби мақомоти гумрук барои муомилоти озод иҷозат додани моли ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда;

4) **бо мақсадҳои рамзгузорӣ инҳо низ ҳамчун ба муомилот ҷорӣ намудан вориднамоии мол ба муомилот эътироф карда мешаванд:**

- аз ҷониби шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ ба таври музднок ва роӣғон супоридани моле, ки аз тарафи онҳо пештар бо мақсадҳои ба фуруши минбаъдаи он вобаста набуда ба даст оварда шудааст;

- ба соҳибмулки нав тибқи тартиби муқаррарнамуда ҳангоми фуруши молҳои барои иҷрои ҳалномаҳои судӣ ё санади мақомот ҳасбшуда, ки ба он ҳуқуқи қабули қарор оид ба равона намудани ситониш ба моликият, фуруши моликияти мусодирашуда, моликияти манқули бесоҳиби мусодирашуда ва моликияти дигари ба моликияти давлат мутабоқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсисдодашуда дода шудааст, ба таври музднок ва роӣғон супоридани моле, ки аз ҷониби шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ ба даст оварда шудааст;

- аз ҷониби комиссиянер дар доираи шартномаҳои комиссия фуруши молҳои аз шахсони воқеӣ ба даст овардашуда, ки соҳибкори инфиродӣ ба ҳисоб намераванд;

5) **аз муомилот баровардани мол** - фуруши моли рамзгузоришуда ба шахси воқеӣ барои истифодаи шахсӣ, мусодира, нобуднамоӣ, талафоти бебозгашт, бозхонди мол, фуруш ва хариди моли қаблан дар муомилот дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошта, истифода барои эҳтиҷоти шахсӣ, инчунин амалҳои дигаре, ки қатъгардии муомилоти минбаъдаи молро пешбинӣ менамояд;

6) **бастаи гурӯҳӣ** - аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо ташаккул додани маҷмуи молҳос, ки ба плёнкаи полимерӣ ё қоғаз печонида шудааст ё бо лентаи қоғазӣ пӯшононида шудааст, ки рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳиро дорад ва бо имконияти тақсимнамоӣ мавриди фуруш қарор мегирад;

7) **воридкунанда** - шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ, ки вориднамоии молҳоро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади фуруши молҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд;

8) **рақами силсилавии инфиродӣ** - пайдарҳамии рамзҳо, ки воҳиди молҳо ё интиҳоби молҳо ва ё маҷмуи молҳо ва ё бастаи гурӯҳиро дар асоси рамзи мол ба таври беназир мушаххас менамояд;

9) **интерфейси ҳамкориҳои мутақобилаи электронӣ** - маҷмуи воситаҳо ва қоидаҳо, ки ҳамкориҳои мутақобилаи воситаҳои барномавидастгоҳии иштирокдорони муомилоти молҳо ва низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳоро таъмин менамояд;

10) **низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо** - низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, ки барои пешниҳоди рамзҳои рамзгузорӣ, нигоҳдорӣ маълумот оид ба молҳои аз рамзгузории электронӣ гузашта, ки маълумотро оид ба молҳои аз муомилот баровардашуда муттаҳид менамояд;

11) **рамзи рамзгузорӣ** - пайдарҳамии беназирӣ рамзҳо, ки аз ҷониби оператор оид ба пайгиринамоии муомилоти молҳо ташаккул дода мешавад ва аз рамзи мушаххаснамоии мол ва ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ва ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъии молҳо, рамзи мушаххаснамоии бастабанди интиқолий ва рамзи санҷиш иборат аст;

12) **рамзи мушаххаснамоӣ** - пайдарҳамии рамзҳо, ки рақами беназирӣ нусхаи молҳоро ба вучуд меорад;

13) **рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҳо** - пайдарҳамии рамзҳо, ки рақами беназирӣ нусхаи маҷмуи молҳоро ба вучуд меорад, ки он барои мақсадҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо мутабоқи Тартиби мазкур ташаккул дода мешавад;

14) **рамзи мушаххаснамоии чамъи молҳо** - пайдарҳамии рамзҳо, ки рақами беназири нусхаи чамъи молҳоро ба вучуд меорад, ки он барои мақсадҳои мушаххаснамоии чамъи молҳо мутобики Тартиби мазкур ташаққул дода мешавад;

15) **рамзи мушаххаснамоии бастаи интиқоли** - пайдарҳамии рамзҳо, ки рақами беназири нусхаи бастаи интиқолиро ба вучуд меорад, ки он мутобики Тартиби мазкур ташаққул дода мешавад;

16) **рамзи санҷиш** - пайдарҳамии рамзҳо, ки аз ҷониби оператор оид ба пайгиринамоии муомилоти молҳо бо низоми рамзи мушаххаснамоии хабар (имитовставка) дар асоси рамзи мушаххаснамоӣ ташаққул дода шудааст ва ба ошкорнамоии қалбақӣ будани рамзи мушаххаснамоӣ ҳангоми санҷиши он бо истифода аз ҷамъоварандаи фискалӣ ва ё воситаҳои техникаи санҷиши рамзи санҷиш имконият медиҳад;

17) **рамзи мол** - рамзи беназир, ки ба гурӯҳи молҳо ҳангоми тавзеҳоти онҳо дар маънаи иттилоотӣ дода мешавад, ки он баҳисобгирӣ ва нигоҳдории маълумоти дурустро оид ба молҳо тибқи номгӯи молҳои дахлдор таъмин менамояд;

18) **маҷмуи молҳо** - маҷмуи молҳои аз ҷониби иштирокдори муомилоти мол ташаққулёфта, ки молеро дар бар мегирад, ки он бо бастаи умумии истеъмолии муттаҳид қарда шудааст ва бо мақсади фурӯш тақсим қарда намешавад ва рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҳоро дар бар мегирад;

19) **истеҳсолоти қарордоӣ** - истеҳсоли молҳо аз ҷониби истеҳсолкунандаи бегона дар асоси шартнома бо иштирокдори муомилоти молҳо, ки вориднамоии молро ба муомилот бо истифода аз тамғаи молии иштирокдори муомилот амалӣ менамояд;

20) **утоқи шахсӣ** - утоқи шахсии иштирокдори муомилоти мол, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо шартҳои ба Тартиби мазкур пешбинишуда ҷойгир қарда шудааст ва он аз ҷониби оператор оид ба пайгиринамоии муомилоти молҳо, иштирокдори муомилоти молҳо ва мақомоти ҳокимияти давлатӣ истифода мешавад;

21) **моли тамғагузоришуда** - моле, ки ба он воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бо риояи талаботи Тартиби мазкур гузошта шудааст ва маълумоти дуруст дар бораи он (аз ҷумла маълумот оид ба гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ба он) дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳ дошта мешавад;

22) **рамзгузорӣ** - ба мол ё ба бастаи он гузоштан ва ё ягон ҳомили моддии дигар барои гузоштани чунин воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ мутобики Тартиби мазкур;

23) **ҷамъи молҳо** - маҷмуи молҳои аз ҷониби иштирокдорони муомилоти мол ташаққулёфта, ки бо бастаи умумии истеъмолий муттаҳид қарда шуда, рамзи мушаххаснамоии чамъи молҳоро доро мебошанд ва мавриди фурӯш бо имконияти тақсимнамоӣ қарор мегирад;

24) **муомилоти молҳо** - ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудан, истеҳсол, нигоҳдорӣ, интиқол, ба даст овардан ва супоридани молҳо, аз ҷумла бадастории ва фурӯши он дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон;

25) **оператор оид ба пайгирии муомилоти мол** (минбаъд - **Оператор**) - шахси ҳуқуқӣ, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст, истифоданамоӣ ва хизматрасонии техникаи низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳоро тибқи замимаи I Тартиби мазкур амалӣ менамояд;

26) **оператори роуминг** - шахси ҳуқуқӣ, ки нигоҳдории марказонидашуда, интиқоли байни операторон ва бурдани баҳисобгирии ҳисобнома-фактураҳои электрониро амалӣ менамояд;

27) **оператори маълумоти фискалӣ** - субъекти хоҷагидорӣ, новобаста ба шакли моликияти ва шакли ташкилию ҳуқуқӣ, ки дар асоси созишнома ва ҳуҷҷатҳои супоришии Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба он функцияи Оператори маълумоти фискалӣ дода шудааст;

28) **бақияи молҳо** - молҳо, ки нисбати онҳо қарор дар бораи ҷоринамоии рамзгузории ҳатмии электронӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ қабул шудааст ва дар санаи ҷоринамоии чунин рамзгузории ҳатмӣ дар соҳибӣ, ё истифода ва ё ихтиёрдории шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкори инфиродӣ, ки истеҳсол ё муомилоти чунин молҳоро амалӣ менамоянд, қарор дорад;

29) **азнаврамзгузорӣ** - гузориши такрорӣ воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ё тахтаҳат мутобики Тартиби мазкур бо сабаби гумнамоӣ ё вайроннамоии воситаҳои мушаххаснамоии рақамии қаблан гузошташуда, бе гирифтани молҳо аз муомилот;

30) **рӯйхат (каталог)-и молҳо** - зернизоми низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, ки барои барӯйхатгирӣ ва нигоҳдории маълумот оид ба молҳои рамзгузоришуда истифода мешавад;

31) **бастаи истеъмолий** - бастаи яқумдараҷа (бастае, ки бевосита бо мол дар тамос аст) ё маҷмуи бастаи яқумдараҷа ва бастаи дуҷумдараҷа (бастае, ки дар он мол дар бастаи яқумдараҷа ҷойгир мешавад, вале бастаи гурӯҳӣ ё интиқолии мол ба ҳисоб намеравад), ки ба истеъмоликунанда бо мол ворид мегардад ва функцияи бастаи гурӯҳӣ ё интиқолиро иҷро менамояд;

32) **истеҳсолкунанда** - шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ, ки резиденти андозсупорандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб меравад ва дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсол ва фурӯши молро амалӣ менамоянд;

33) **қайд дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо** - амале, ки ба бақайдгирӣ дар Низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо равона шуда, розигии иштирокдорони муомилоти молро бо

шартҳои истифоданамоии низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, ки Тартиби мазкур пешбинӣ намудааст ва ҳамроҳшавиро ба шартномаи оммавии Оператор оид ба пешниҳоди хизматрасонии бо рамзгузории электронии молҳо вобастабуда ифода менамояд;

34) **воситаи мушаххаснамоии рақамӣ** - рамзи рамзгузорӣ дар шакли хониши дастгоҳӣ, ки дар намуди рамзи шохиси дученака пешниҳод шуда, мутобиқи Тартиби мазкур барои ба мол, бастаи мол ё дигар ҳомили моддӣ гузоштан ташаккул ёфтааст;

35) **бастаи интиқоли** - бастае, ки дар раванди муттаҳиднамоии мол ба бастаи истеъмолий ё бастаи гурӯҳӣ муттаҳид шуда, барои нигоҳдорӣ ва интиқоли мол бо мақсади ҳимояи он аз зарарбинӣ ҳангоми интиқол истифода мешавад ва воҳиди интиқолии мустақил (аз ҷумла бастаи интиқолии дараҷа яқум, инчунин бастаи интиқолии сатҳи минбаъда)-ро ташаккул медиҳад;

36) **иштирокдорони муомилоти молҳо** - шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродие мебошанд, ки резиденти андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб мераванд, молро ба муомилот мебароранд, муомилот менамоянд ва аз муомилот мебароранд, ба истиснои шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродие, ки молро барои истифода бо мақсадҳои фурӯши минбаъдаи он вобастабуда ба даст меоранд, инчунин онҳос, ки хизматрасониро дар доираи шартномаҳои комиссия ва ё хизматрасониҳои почтавӣ оид ба расонидани мол ҳангоми фурӯши он аз рӯйи намунаҳо ё усулҳои фосилавии фурӯш ё хизматрасониҳои бо он вобастабуда, аз ҷумла хизматрасониҳои логистикӣ, хизматрасониҳои ташкилнамоии биржаҳо ва тичорати электронӣ, омодаанамоии пешазфурӯши мол, ҷамъоварӣ ва бастабандӣ, ташкили расонидани мол ба истифодабарандагони ниҳой аз номи фурӯшанда бо яқчо қабул намудани воситаҳои пулӣ барои моли додашуда ва пардохти амалишуда амалӣ менамоянд;

37) **стикер** - тахтаҳои иловагӣ (тамға-коғаз), ки барои гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бо усуле, ки дуршавии онро аз баста безарарбинии он иҷозат намедиҳад, ба бастаи истеъмолий ё бастаи гурӯҳӣ часпонидани мешавад, ки ба он гузоштани воситаи мушаххаснамоии рақамӣ бо дигар усул гайриимкон мебошад;

38) **тахтаҳат** - ҳомили иттилоот, ки ба он маълумот оид ба мол дар шакли навиштаҷот, расмҳо, аломатҳо, рамзҳо, нишонаҳои дигар ё услуби онҳо гузошта мешавад ва он ба баста, аз ҷумла бо роҳи часпонидан, ҷойгир карда мешавад;

39) **имзои рақамии электронӣ** - имзо дар ҳуҷҷати электронӣ, ки дар натиҷаи азнавтабдилдиҳии махсуси маълумоти ҳуҷҷати электронии мазкур бо истифодаи калиди пӯшидаи имзои рақамии электронӣ ба даст оварда шудааст ва имконият медиҳад, ки бо ёрии калиди кушодаи имзои электронии рақамӣ мавҷуд набудани таҳрифи маълумот дар ҳуҷҷати электронӣ муқаррар карда шавад ва соҳиби калиди имзои электронии рақамӣ мушаххас карда шавад;

40) **ҳуҷҷати электронӣ** - маълумоте, ки дар шакли электронӣ сабт шуда, дорои унсурҳои ҳуҷҷати электронӣ мебошад, ки имконияти мушаххаснамоии онро медиҳад ва ба талаботи [Конун](#) Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи ҳуҷҷати электронӣ ва имзои электронӣ" ҷавобгӯ мебошад;

41) **ҳисобнома-фактураи электронӣ** - ҳуҷҷати электронӣ, ки фурӯш ва бадастории молҳо (корҳо, хизматрасониҳо)-и тавассути операторони низоми муомилоти электронии ҳисобнома-фактураҳо пешниҳод ва ба дастовардашавандаро тасдиқ менамоянд, ки дар шакли муқаррарнамудаи конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз ҷумла ҳисобнома-фактураи иловагӣ ва ҳисобнома-фактураи ислоҳшуда) ба расмият дароварда мешавад.

БОБИ 2. УҲДАДОРИИ ИШТИРОҚДОРони МУОМИЛОТИ МОЛҲО ВА ОПЕРАТОР ҲАНГОМИ ПАЙВАСТШАВИИ ИШТИРОҚДОРони МУОМИЛОТИ МОЛҲО БА НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО

5. Иштирокдори муомилоти молҳо аз ҳисоби истехсолкунандагон ва воридкунандагони молҳо мутобиқи Тартиби мазкур:

- қайди худро дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар муҳлати давраи муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти рамзгузории электронии молҳо барои гурӯҳи моли дахлдор, инчунин пас аз чунин давра дар муҳлати 7 рӯзи тақвимӣ аз санаи сар задани зарурати амалинамоии фаъолият аз ҷониби иштирокдори муомилоти мол вобаста ба муомилот даровардан ва ё муомилот ва ё аз муомилот баровардани молҳо амалӣ менамояд;

- ба муҳлати на дертар аз 30 рӯзи тақвимӣ аз санаи бақайдгирӣ дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо омодагии воситаҳои дастгоҳи барномавии худро, ки ба талаботи техникии Оператор ҷавобгӯ мебошанд, барои ҳамкории иттилоотӣ бо низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо таъмин менамояд ва ба Оператор дархостро барои гузаштани санҷиши ҳамкорӣ мутақобилаи иттилоотӣ мефирисонад;

- санҷиши ҳамкорӣ мутақобилаи иттилоотии воситаҳои дастгоҳи барномавии худ ва низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳоро мутобиқи тартиби дар сомонӣ расмии Оператор дар шабакаи интернет ҷойгиршуда, нисбати раванди рамзгузории молҳо, ба муомилот даровардан, муомилот намудан ва аз муомилот баровардани молҳо, ба муҳлати на дертар аз 60 рӯзи тақвимӣ аз санаи омодагии воситаҳои дастгоҳи барномавии шахсии худ ба ҳамкорӣ мутақобилаи иттилоотӣ бо низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо тибқи Тартиби мазкур мегузаронад;

- пас аз амалиномаи амалҳои дар банди мазкур пешбинишуда ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумотро оид ба рамзгузории молҳо, инчунин оид ба муомилот даровардан, муомилот ва аз муомилот баровардани молҳо мутобиқи Тартиби мазкур пешниҳод менамояд.

6. Иштирокдорони дигари муомилоти молҳо амалҳои дар банди 5 Тартиб мазкур пешбинишударо дар муҳлатҳои бо санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти барои гурӯҳи молии дахлдор муқарраршуда амалӣ менамоянд.

7. Оператор бо мақсадҳои чоринамоии рамзгузории электронии молҳо бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ таъмин менамояд:

- таъкили санчиши ҳамкориҳои мутақобилаи иттилоотии воситаҳои дастгоҳи барномавии иштирокдорони муомилоти молҳо ва низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ба муҳлати на дертар аз 30 рӯзи тақвимӣ аз санаи ба даст овардани огоҳинома оид ба омодагӣ ба ҳамкориҳои мутақобила бо низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо аз иштирокдори муомилоти молҳо;

- ба иштирокдорони муомилоти молҳо, ки рамзгузории электронии молҳоро бо воситаи мушаххаснамоии рақамӣ амалӣ менамоянд, пешниҳод намудани рамзи рамзгузориҳои барои ташаққули воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ зарурӣ, ба шартӣ ба Оператор пешниҳод намудани ҳамаи маълумоти бо Тартиби мазкур пешбинишуда аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо.

БОБИ 3. ТАРТИБИ МУБОДИЛАИ ИТТИЛООТИИ ИШТИРОКДОРОНИ МУОМИЛОТИ МОЛҲО БО НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО

8. Пешниҳоди маълумот ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо бо истифода аз протоколҳои стандартии додани маълумот ва интерфейсиҳои ҳамкориҳои мутақобилаи электронӣ, ки аз ҷониби Оператор таҳия шудааст, бо роҳи мубодилаи ҳуҷҷати электронӣ (ариза, огоҳинома, расид ва ғайра) амалӣ карда мешавад, ки шакли онҳо аз ҷониби оператор муайян карда мешавад ва дар сомонии расмӣ оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда мешавад.

9. Аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо пешниҳоди намудани маълумот оид ба бастаи гурӯҳӣ ё бастаи интиқоли ё ҷамъи молҳо ё маҷмуи молҳои баробарарзиш ба пешниҳоди маълумот оид ба бастаи истеъмоли ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо мебошад, ки тибқи маълумоти аз низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ба даст овардашуда дар чунин бастаи гурӯҳӣ ё бастаи интиқоли ё ҷамъи молҳо ё маҷмуи молҳо мутобиқан нигоҳ дошта мешавад.

10. Аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо пешниҳод намудани маълумот оид ба рамзи муттаҳидшудаи гумрукӣ ба пешниҳоди намудани маълумот ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо оид ба бастаҳои истеъмоли баробар карда мешавад, ки тибқи маълумоти низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо он дар чунин рамзи муттаҳидшудаи гумрукӣ нигоҳ дошта мешавад.

11. Ҳамаи ҳуҷҷатҳо ва маълумоти аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо фиристодашавандаи ба талаботи Тартиби мазкур мутобиқ мавриди инъикос дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо қарор дода мешаванд.

12. Иштирокдори муомилоти молҳо дар хусуси ба даст овардани ҳуҷҷатҳои аз ҷониби низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо пешниҳодшуда ё ба он ворид намудани тағйирот ё аз ҷониби низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо рад намудани қабули ҳуҷҷатҳо ё ба он ворид намудани тағйирот бо роҳи фиристодани огоҳинома (расид), ки маълумоти зеринро дар бар мегирад, огоҳонида мешавад:

- рақами бақайдгирии ҳуҷҷати иштирокдори муомилоти молҳо;

- рақами огоҳинома (расид);

- санаи огоҳинамоӣ (расид);

- рамзҳои мушаххаснамоии мол ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи интиқоли ё рамзҳои муттаҳидаи гумрукӣ;

- хабар оид ба вориднамоии ҳуҷҷатҳо (маълумот) ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ё сабаби раднамоии вориднамоии онҳо.

13. Огоҳинома (расид), ки дар банди 12 Тартиби мазкур пешбинӣ шудааст, ба иштирокдори муомилоти молҳо бо истифода аз интерфейсиҳои ҳамкорихоӣ мутақобилаи электронӣ тавассути утоқи шахсӣ ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ё тавассути почтаи электронӣ дар муҳлати 1 рӯзи тақвимӣ аз санаи пешниҳоди ҳуҷҷатҳо аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо ё аз ҷониби он вориднамоии маълумот ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо фиристода мешавад, ки онҳо дар Тартиби мазкур барои ҳар як ҳолатҳои мушшахас татбиқшаванда пешбинӣ шудааст.

14. Санаи пешниҳоди ҳуҷҷатҳои электронӣ ё ба онҳо ворид намудани тағйирот дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо санае ба ҳисоб меравад, ки дар огоҳинома (расид) оид ба қабули ҳуҷҷатҳо

(маълумот) дарч гардидааст. Далели ичрои уҳдадорихо оид ба ворид намудани тағйирот ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо бо огохинома (расид) оид ба вориднамоии тағйирот ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо тасдиқ карда мешавад. Огохиномаҳо (расидҳо)-и дарчгардида ба таври худкор дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ташаккул меёбад ва ба иштирокдори муомилоти молҳо тавассути низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар шакли ҳуҷҷати электронӣ ҳангоми ҷойгирнамоии ҳуҷҷатҳо (маълумот)-и додашуда дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо фиристода мешавад.

15. Агар бо Тартиби мазкур муқаррароти дигар пешбинӣ нашуда бошад, Оператор ҷойгирнамоии ҳуҷҷатҳо ва маълумоти аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо пешниҳодшударо дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар муҳлати 1 рӯзи тақвимӣ аз санаи ба даст овардани ҷунин ҳуҷҷатҳо ва маълумот бо ҳатман пешниҳод намудани огохинома (расид) оид ба вориднамоии тағйирот ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳои арзқунанда, инчунин ба иштирокдори дигари муомилоти молҳо, ки аз арзқунанда молро гирифтааст ё ба арзқунанда молро додааст, таъмин менамояд, агар вориднамоии ҷунин тағйирот ба манфиати онҳо дахл дошта бошад.

16. Масъулиятро барои пуррагӣ, дурустӣ ва саривақтии маълумоти ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо фиристодашаванда иштирокдорони муомилоти молҳо ба зимма мегиранд.

БОБИ 4. БАҚАЙДГИРИИ ИШТИРОҚДОРНИ МУОМИЛОТИ МОЛҲО ДАР НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО

17. Бо мақсади бақайдгирӣ дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, иштирокдорони муомилоти молҳо бо оператор шартнома оид ба пайвастанамой ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо менамояд, ки шакли он аз ҷониби Оператор муқаррар карда мешавад ва дар сомонӣ расмӣ оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда мешавад.

18. Бақайдгирии иштирокдорони муомилоти молҳо дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо аз ҷониби оператор ва ба онҳо пешниҳод намудани дастрасӣ ба утоқи корӣ дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо аз ҷониби Оператор дар асоси маълумоти аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо дар шакли электронӣ пешниҳодшуда амалӣ карда мешавад.

19. Барои амалинамоии бақайдгирӣ дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо иштирокдорони муомилоти молҳо ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо аризаро оид ба бақайдгирӣ, ки бо имзои электронии роҳбари шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ ба имзо расонида шудааст мефиристонанд, ки он маълумоти зеринро дар бар мегирад:

- номгӯи иштирокдори муомилоти молҳо, ки шахси ҳуқуқӣ ба ҳисоб меравад ё насб, ном, номи падари (дар ҳолати будан) иштирокдори муомилоти молҳо, ки соҳибкори инфиродӣ ба ҳисоб меравад;

- навъи иштирокдори муомилоти молҳо (истеҳсолқунанда, ташкилоти савдои яқлухт ё чакана, воридқунанда);

- маҳалли ҷойгиршавии иштирокдори муомилоти молҳо, ки шахси ҳуқуқӣ ба ҳисоб меравад ё маҳалли истиқомати иштирокдори муомилоти молҳо, ки соҳибкори инфиродӣ ба ҳисоб меравад;

- рақами мушаххаснамоии андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо;

- насаб, ном, номи падар (дар ҳолати будан), телефон ва суроғаи почтаи электронии шахси тамоси иштирокдори муомилоти молҳо;

- насаб, ном, насаби (дар ҳолати будан) шахсе, ки ҳуқуқи беваколат амал намудан аз номи иштирокдори муомилоти молҳо дорад;

- телефон ва суроғаи почтаи электронии иштирокдори муомилоти молҳо, ки ба он огохинома аз низоми иттилоотии рамзгузорӣ фиристода мешавад;

- маълумоти дахлдори дигар, ки аз ҷониби Оператор дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи андоз муайян мешавад ва дар сомонӣ расмӣ Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда мешавад.

20. Коркард ва санҷиши ариза оид ба бақайдгирӣ, инчунин огохиномаи арзқунанда оид ба натиҷаҳои ҷунин санҷиш аз ҷониби Оператор дар муҳлати 5 рӯзи корӣ аз рӯи пешниҳоди ҷунин ариза амалӣ карда мешавад.

21. Дар ҳолати натиҷаи мусбати санҷиши ариза оид ба бақайдгирӣ, Оператор дар муҳлати дар банди 20 Тартиби мазкур пешбинишуда бақайдгирии иштирокдори муомилоти молҳо дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо амалӣ менамояд ва ба вай дастрасиро ба утоқи шахсӣ пешниҳод менамояд ва ба суроғаи почтаи электронӣ, ки дар ариза оид ба бақайдгирӣ нишон дода шудааст, огохинома оид ба бақайдгирӣ мефиристонад. Истифодаи ҳамон як суроғаи почтаи электронӣ барои бақайдгирии иштирокдорони гуногуни муомилоти молҳо манъ аст.

22. Иштирокдори муомилоти молҳо (ё шахси ваколатдор) дар утоқи шахсии низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо истифода аз имзои электронии рақамӣ худро ба расмият мебарорад.

23. Дар ҳолати ивазгардии маълумоти аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо ҳангоми бақайдгирӣ дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо мутобиқи банди 19 Тартиби мазкур нишондодашуда, иштирокдори муомилоти молҳо дар муҳлати 3 рӯзи корӣ аз санаи ивазнамоии маълумоти дахлдор ба

Оператор дархостро барои ивазнамоии маълумот мефиристонад, ки шакли он аз ҷониби Оператор тасдиқ мешавад ва дар сомонаи расмии Оператор дар шабакаи интернет бо истифода аз воситаҳои барномавии низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, аз ҷумла утоқи шахсӣ, ҷойгир карда мешавад.

24. Оператор ба муҳлати на бештар аз 5 рӯзи корӣ аз санаи пешниҳод оид ба тағйироти маълумот аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо, санҷиши маълумоти тағйирёбанда ва тағйири онҳоро дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо амалӣ менамояд, ба иштирокдори муомилоти молҳо огоҳиномаи дахлдорро оид ба тағйири маълумот ё огоҳиномаро оид ба ғайриимкон будани тағйирдиҳии ҷунин маълумот бо нишон додани сабаби раднамой мефиристонад.

БОБИ 5. БАҚАЙДГИРИИ МОЛҲО ДАР НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО

25. Бо мақсади дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ҷойгирнамоии маълумот оид ба вориднамой ба муомилот, муомилот ва аз муомилот баровардани молҳо, ки мавриди рамзгузории ҳатмӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ қарор мегиранд, бақайдгирии онҳо дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар асоси маълумоти аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо ба оператор дар шакли электронӣ пешниҳодшуда амалӣ карда мешавад.

26. Бақайдгирии молҳо дар зернизоми "рӯйхат (каталог)-и молҳо"и низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо аз ҷониби иштирокдорони зерини муомилоти молҳо амалӣ карда мешавад:

- ҳангоми истехсоли молҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон - аз ҷониби истехсолкунандаи ҷунин молҳо (аз ҷумла истехсолоти қарордоӣ);

- ҳангоми истехсоли молҳо берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон - аз ҷониби воридоткунандаи ҷунин молҳо (то гузаштани молҳо аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон);

- ҳангоми аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо ба даст овардани молҳо дар доираи шартномаҳои комиссияҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон аз шахсони воқеис, ки соҳибкори инфиродӣ ба ҳисоб намераванд-комиссионерҳо;

- ҳангоми баргардонидани молҳои аз иштирокдорони муомилоти молҳо бо мақсади ба фурӯши минбаъдаи онҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон вобастанабуда - аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо, ки вориднамоии молҳо ба муомилот амалӣ менамоянд;

- ҳангоми дар дасти иштирокдори муомилоти молҳо мавҷуд будани бақияи молҳои бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ рамзгузориношуда, ки дар санаи рамзгузории ҳатмӣ ҷунин намуди молҳо бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ дар муомилот қарордошта мавриди фурӯш қарор мегиранд - аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо, ки муомилоти моли мазкурро амалӣ менамоянд.

27. Барои бақайдгирии молҳо дар Низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо иштирокдори муомилоти молҳо ба рӯйхат (каталог)-и молҳо маълумоти зеринро ворид менамояд:

- рақами мушаххаси андозсупоранда;

- рамзи мол (рамзи баҳисобгирии воҳидҳои логистикӣ, ки ба мол тибқи қоидаҳои Ассотсиатсияи байналмилалӣ GF1 дода шудааст);

- номгӯи молҳо;

- рамзи таснифгари омории маҳсулот (молҳо, корҳо, хизматрасониҳо) аз рӯи намудҳои фаъолияти иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- рамзи номгӯи молии фаъолияти иқтисоди хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- рамзи таснифгари глобалии маҳсулот (Global Product Classification, GPC);

- тамғаи молӣ (ҳангоми мавҷудият);

- давлати баромади мол мутобиқи сертификате, ки аз тарафи мақоми ваколатдор мутобиқи тартиб ва шакли муқаррарнамудаи кишвари содироткунанда/азнавсодироткунанда додашуда; нисбати молҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истехсолшуда - нишондод дар бораи он ки мол дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истехсол шудааст;

- навъи бастубанд;

- маводи бастубанд;

- рақами регламенти техникӣ (стандарт);

- хусусияти истеъмолии мол;

- хусусияти вазну ҳаҷмноки бастубанд;

- тасвири мол аз нуктаҳои гуногун;

- маълумоти дигари дахлдор, ки аз ҷониби Оператор дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи андоз муқаррар шудаанд ва дар сомонаи расмии Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда шудаанд.

28. Барои бақайдгирии бастаи гуӯҳӣ, бастаи интиқоли, маҷмуи молҳо ва ҷамъи молҳо дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, иштирокдори муомилоти молҳо ба рӯйхат (каталог)-и молҳо маълумоти зеринро ворид менамояд:

- рамзи бастаи гуӯҳӣ ё бастаи интиқоли ё ҷамъи молҳо ё маҷмуи молҳо;
- рамзи мол (молҳо)-и гузоштанишуда;
- номгӯи мол (молҳо);
- хусусияти вазну андоза;
- тасвир аз нуқтаҳои гуногун;
- маълумоти дигаре, ки аз ҷониби Оператор муқаррар карда шуда, дар сомонаи расмии Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда шудааст.

29. Дар ҳолати натиҷаи мусбати санҷиши маълумот оид ба бақайдгирии мол, бастаи гуӯҳӣ, бастаи интиқоли, ҷамъи молҳо, маҷмуи молҳо дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар муҳлати 5 (панҷ) рӯзи қорӣ аз санаи пешниҳоди ҷунин маълумот бақайдгирии мол ё бастаи гуӯҳӣ ё бастаи интиқоли ё ҷамъи молҳо ё маҷмуи молҳо амалӣ карда мешавад ва огоҳиномаи дахлдор (расид) ба аризадиҳанда фиристода мешавад.

БОБИ 6. ХУСУСИЯТИ ВОСИТАҲОИ МУШАХХАСНАМОИИ РАҚАМӢ

30. Рамзгузории молҳо бо роҳи ташаккул ва гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ (рамзи рамзгузорӣ дар шакли бо дастгоҳ хондашаванда) ба мол, бастаи мол ё ҳомили дигари иттилоотӣ, ки барои гузоштани воситаҳои мушаххаснамоӣ дар шакли рамзи шохиси дученака таъин шудааст, амалӣ карда мешавад.

31. Воситаи мушаххаснамоии рақамӣ рамзи рамзгузорию дар бар мегирад, ки он 4 гуӯҳӣ маълумотро доро мебошад, ки гуӯҳҳои якум ва дуюми онҳо рамзи мушаххаснамоии бастаи истемолӣ ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҳо, гуӯҳҳои сеюм ва чорум рамзи санҷиширо ташаккул медиҳанд, дар баробари ин:

- гуӯҳӣ якуми маълумот рамзи молро дар бар мегирад ва бо Оператор дар асоси маълумоти аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо мутобиқи боби 5 Тартиби мазкур воридшуда муттаҳид карда мешавад;
- гуӯҳӣ дуюми маълумот рақами инфиродии силсилавии воҳиди молро дар бар мегирад ва аз ҷониби Оператор ва иштирокдори муомилоти мол муттаҳид карда мешавад;
- гуӯҳӣ сеюми маълумот таснифгари калиди санҷишро дар бар мегирад ва бо Оператори муттаҳид карда мешавад;
- гуӯҳӣ чоруми маълумот рамзи санҷишро дар бар мегирад ва бо Оператор дар низоми истехсоли рамзи мушаххаснамоии хабар (имитоставка) муттаҳид карда мешавад.

32. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бояд ба талаботи зерин мутобиқат намояд:

- мутобиқат ба стандарти байналмилалии ИСО/МЭК 16022:2006 "Технологияи иттилоотӣ. Технологияи мушаххаснамоии худкор ва ҷамъоварандаи маълумот. Хусусияти аломати шохиси рамзии Data Matrix" (ISO/IEC 16022:2006 "Information technology - Automatic identification and data capture techniqueS - Data Matrix bar code symbology specification");
- функцияи шинохтан ва ислоҳномаи хатоҳо баробарзиш аст ё назар ба DataMatrix ECC200 баланд аст;
- истифодаи рамзгузории ASCII;
- имконияти дарёфт намудани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бояд эҳтиётан кам ва дар ҳама ҳолат назар ба 1 аз 10000 камтар бошад.

БОБИ 7. ҚОИДАИ ПЕШНИҲОДИ РАМЗИ РАМЗГУЗОРӢ

33. Бо мақсадҳои рамзгузорӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ иштирокдори муомилоти молҳо ба Оператор аризаро барои ба даст овардани рамзи рамзгузорӣ мефиристонанд. Аризаҳои нишондодашуда аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо бо истифода аз истгоҳи идоранамоии фармоишҳо пас аз гирифтани огоҳинома (расид) оид ба бақайдгирии молҳо дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо фиристода мешаванд. Тасдиқи бақайдгирии ариза барои ба даст овардани рамзи рамзгузорӣ дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо огоҳиномаи дахлдор ба ҳисоб меравад, ки ба иштирокдори муомилоти молҳо бо истифода аз интерфeyси ҳамкори мутақобилаи электронӣ тавассути утоқи шахсӣ дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ё тавассути почтаи электронӣ на дертар аз 1 соат аз лаҳзаи ба даст овардани ариза фиристода шудааст.

34. Ариза барои ба даст овардани рамзи рамзгузорӣ бояд маълумотро оид ба рамзи мол ва миқдори рамзи рамзгузорӣ, инчунин маълумоти дигари аз ҷониби Оператор муайяншуда ва дар сомонаи расмии Оператор дар шабакаи интернет ҷойгиркардашударо дар бар гирад. Аризаи зикргардида метавонад рамзи рамзгузорӣ беназири мушаххаснамоиро ба додани онҳо ба молҳои рамзгузоришаванда ба нақша гирифта шудааст, дар

бар гирад. Агар чунин рамзҳои мушаххаснамоӣ аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо дар чунин ариза пешниҳод нашуда бошанд, онҳо аз ҷониби Операторе, ки беназири онҳоро кафолат медиҳад, пешниҳод карда мешавад.

35. Ташаккулёбии рамзи рамзгузорӣ бо роҳи ташаккулёбии рамзи мушаххаснамоӣ ва ташаккулёбии рамзи санҷиш амалӣ карда мешавад. Рамзҳои ташаккулёфтаи рамзгузорӣ аз ҷониби Оператор ба иштирокдорони муомилоти молҳо бо истифода аз истгоҳи идоранамоии фармоишҳо пешниҳод карда мешаванд. Низоми иттилоотии рамзгузорӣ ба ташаккулёбии такрорӣ (генератсия)-и рамзи рамзгузорӣ роҳ намедиҳад.

36. Оператор ба иштирокдори муомилоти молҳо рамзҳои рамзгузориро мутобиқи аризаи пешниҳодшуда дар хусуси овардани рамзи рамзгузорӣ на дертар аз 4 соат аз лаҳзаи бақайдгирии аризаи мазкур мефиристонанд.

37. Иштирокдори муомилоти молҳо на дертар аз 120 рӯзи тақвими аз санаи ба даст овардани рамзи рамзгузорӣ табилоъии онҳоро ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ва гузоштан ба мол, баътаи мол ё ягон ҳомили моддӣ дигар, ки барои гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ таъин шудаанд, таъмин менамояд ва ба Оператор ҳисоботро оид ба гузоштани рамзҳои рамзгузорӣ ё мавҷудияти вазъияти қувваи муқовиматнопазир, ки метавонанд ҳамчун асос барои бекорнамоии рамзҳои додашуда (гумшавӣ, вайроншавии мол) тавассути истгоҳи идоранамоии мефиристонанд. Рамзи рамзгузори дар муҳлати муқарраршуда истифоданагардида бекор карда мешаванд.

38. Санаи ба даст овардани рамзи рамзгузорӣ аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо, ки аз он муҳлат ба ҳисоб гирифта мешавад, ки он бо банди 37 Тартиби мазкур муқаррар шудааст, санаи аз ҷониби Оператор ба иштирокдори муомилоти молҳо фиристондани огоҳинома оид ба пешниҳоди рамзҳои рамзгузорӣ, ки аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо фармоиш дода шудааст, ба ҳисоб меравад. Огоҳиномаи мазкурро оператор ба иштирокдори муомилоти молҳо бо роҳи ҷойгиринамоии он дар утоқи шахсии иштирокдори муомилоти молҳо дар низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо бо нишон додани санаи ҷойгиринамоии огоҳиномаи мазкур фиристода мешавад. Дар низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо бақайдгирии маълумот оид ба гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ, ки маълумотро оид ба сана ва рақами гузориши мазкур дар бар мегирад, аз ҷониби Оператор амалӣ карда мешавад.

39. Молҳое, ки маълумот дар бораи онҳо (аз ҷумла маълумот оид ба гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ба онҳо) ба низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо пешниҳод нашудаанд ё бо вайроннамоии талаботи муқаррарнамоии Тартиби мазкур пешниҳод шудаанд, бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ рамзгузоринашуда ба ҳисоб мраванд.

40. Таҷҳизонидани иштирокдорони муомилоти молҳоро бо истгоҳҳои идоранамоии фармоишҳо Оператор бо роҳи бевосита супоридани онҳо ва ё бо роҳи пешниҳоди дастрасии фосилавӣ ба истгоҳҳои идоранамоии фармоишҳо, ки дар инфрасохтори низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо ҷойгир карда шудааст, амалӣ менамояд. Қарор дар бораи интиҳоби усули пешниҳоди истгоҳҳои идоранамоии фармоишҳо аз ҷониби Оператор бо дар назар доштани хусусияти рамзгузорӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ барои гурӯҳи дахлдори молӣ қабул карда мешавад.

БОБИ 8. ТАРТИБИ ГУЗОШТАНИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНӢ

41. Гузоштани рамзгузори электронӣ дар мол, баътаи мол ё дигар ҳомили моддӣ, ки барои гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ таъин шудаанд, дар ҳолати истехсоли мол дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҷойҳои истехсолнамоӣ ё нигоҳдорӣ мол, дар ҳолати вориднамоӣ (аз ҷумла маҷмуи молҳо ё ҷамъи молҳо) ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон - то ҷойгиринамоии мол тахти низоми гумрукӣ, барои муомилоти озод ё азнавворидотнамоӣ оғоз намудан амалӣ карда мешавад.

42. Шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ, ки дар бораи фуруши моли қаблан бо мақсадҳои ба фуруши минбаъдаи мол вобаста набуда ба дастовардашуда, инчунин қаблан мусодиранашуда, ҳабспуда, гирифташуда ё ба даромади давлат бо ягон усули дигар табилододашуда ва моле, ки мусодиранамоии он ба ҳисоби иҷрои уҳдадорӣ равонашуда қарор қабул намудааст, ки он бо қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст, бояд рамзгузори моли рамзгузоштанашударо бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ то фуруши он аз ҷониби шахсони сеюм таъин намоянд. Комиссионер бояд рамзгузори моли рамзгузоштанашударо бо воситаҳои мушаххаснамоии рамзгузорӣ (аз ҷумла ҷамъи молҳо ва маҷмуи молҳо), ки барои фуруш аз шахсони воқеӣ, ки соҳибкори инфиродӣ дар доираи шартномаҳои комиссия ба ҳисоб намераванд, қабул намудааст, то пешниҳоди ин мол барои фуруш таъмин намояд.

43. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бояд бо усуле гузошта шавад, ки он ба ҷудогардии воситаҳои мушаххаснамоии рақамиро аз мол, баътаи мол ё ягон ҳомили моддӣ дигар, ки барои гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ таъин гардидаанд, роҳ надихад. Дар ҳолати ташаккулёбии маҷмуи молҳо воситаи мушаххаснамоии рақамӣ ба баътаи истёмолии маҷмуи молҳо ва тахтаҳат, ки дар баътаи истёмолий ҷойгир карда шудааст, инчунин дар баътаи истёмолии мол, ки ба таркиби маҷмуи молҳои мазкур ё тахтаҳати дар чунин баътаи истёмолий ҷойгиршуда ворид мегардад, гузошта мешавад. Дар ҳолати ташаккулёбии маҷмуи молҳо воситаи мушаххаснамоии рақамӣ ба баътаи истёмолии маҷмуи молҳо ё тахтаҳат, ки дар басти истёмолии чунин маҷмуи молҳо ҷойгир карда шудааст, гузошта мешавад.

44. Ба ҷойгирнамоии тахтаҳои дорои воситаҳои мушаххаснамоӣ рақамӣ дар пардаҳои шаффофи молпечонӣ ё ягон моддаи дигари молпечонии беруна роҳ дода мешавад. Дар баробари ин воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ набояд бо маълумоти дигар рӯпӯш карда шавад, ки он барои ҳисобнамоӣ ва шинохташавии воситаҳои мушаххаси рақамӣ монса мешавад.

БОБИ 9. ТАРТИБ ВА МУҲЛАТИ АЗ ҶОНИБИ ИШТИРОҚДОРОНИ МУОМИЛОТИ МОЛҶО ПЕШНИҶОДИ МАЪЛУМОТ БА НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҶО ДАР БОРАИ БА МУОМИЛОТ ДАРОВАРДАНИ МОЛҶО, МУОМИЛОТ ВА АЗ МУОМИЛОТ БАРОВАРДАНИ МОЛҶО, ИНЧУНИН ТАРТИБИ ҲАМКОРИИ МУТАҚОБИЛАИ НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҶО БО ДИГАР НИЗОМҶОИ ИТТИЛООТӢ

45. Иштироқдорони муомилоти молҷо ҳуқуқ доранд то лаҳзаи ба муомилот даровардани мол маълумотро дар бораи он, аз ҷумла шарҳи он, тасвир ва арзиши онро дар шабакаи интернет (интернет-мағозаҳо), каталогҳо, буклетҳо ва дигар маводди электронӣ ва интипорӣ, ки офертаи ҷамъиятиро барои фуруши фосилавии молҷо (ҷойҳои савдо) дар бар мегиранд, ҷойгир намоянд, инчунин шартномаҳои хариду фуруши ҷаканаро бо усули фосилавӣ бо истеъмолкунандагони ниҳой бо қабули пешпардохт барои мол банданд. Расонидани мол ба истеъмолкунандаи ниҳой дар асоси шартномаи хариду фуруши ҷакана бо усули фосилавӣ, ки то ба муомилот даровардани мол баства шудааст, танҳо пас аз даровардани мол ба муомилот иҷозат дода мешавад.

46. Истеҳсолкунандагон то пешниҳоди мол барои фуруш, аз ҷумла то пешниҳоди он ба ҷойи фуруш, намоиши намунаҳо (ба истиснои пешниҳоди маълумот оид ба онҳо ҳангоми фуруши онҳо бо усули фосилавӣ) ба низоми иттилоотии рамзгузорӣ маълумоти зеринро ворид менамоянд:

- 1) санаи истеҳсоли мол;
 - 2) рақами мушаххаси андозсупорандаи истеҳсолкунанда;
 - 3) рамзи номгӯии молҳои фаъолияти иқтисоди хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - 4) рамзи мушаххаснамоии мол ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи мол ва рамзи мушаххаснамоии ҷамъи мол ё рамзи мушаххаснамоии бастваи гурӯҳӣ ё рамзи мушаххаснамоии бастваи интиқолий;
 - 5) навъи фармоиши истеҳсоли (истеҳсоли шахсӣ, истеҳсоли қарордодӣ);
 - 6) рақами мушаххаси андозсупорандаи соҳибмулки мол (дар ҳолати истеҳсоли қарордодӣ);
 - 7) маълумот барои супоридани моли дар доираи истеҳсоли қарордодӣ баровардашуда ба соҳибмулки он, ки онҳо дар бар мегиранд:
 - рақами мушаххаси андозсупорандаи соҳибмулки мол;
 - унсурҳои ҳуҷҷати аввалия, ки супориши молро аз истеҳсолкунанда ба соҳибмулки мол тасдиқ менамояд;
 - рамзи мушаххаснамоии мол ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҷо ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҷо, ё рамзи мушаххаснамоии бастваи гурӯҳӣ ё рамзи мушаххаснамоии бастваи интиқолий;
 - 8) маълумот дар бораи фуруши мол, ки дар доираи истеҳсолоти қарордодӣ бароварда шудааст, ки онҳо дар бар мегиранд:
 - рақами мушаххаси андозсупорандаи соҳибмулки мол;
 - унсурҳои ҳуҷҷати аввалия, ки супориши молро аз истеҳсолкунанда ба соҳибмулки мол тасдиқ менамояд;
 - рамзи мушаххаснамоии мол ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҷо ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҷо, ё рамзи мушаххаснамоии бастваи гурӯҳӣ ё рамзи мушаххаснамоии бастваи интиқолий;
 - 9) маълумоти дигаре, ки аз ҷониби Оператор муқаррар карда шудаанд ва дар сомонаи расмии Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда шудаанд.
47. Иштироқдорони муомилоти молҷо, ки фуруши молҳои аз шахсони воқеӣ, ки соҳибкдорони инфиродӣ ба ҳисоб намераванд, ба даст овардашуда (ба истиснои молҳои қаблан ба даст овардашуда ва аз ҷониби истеъмолкунандагон баргاردонидашуда)-ро, то пешниҳоди ин мол барои фуруш, намоиши намунаҳои он (ба истиснои пешниҳоди маълумот дар бораи онҳо ҳангоми фуруши молҷо бо усули фосилавӣ), ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҷо маълумоти зеринро ворид менамоянд:
- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштироқдори муомилоти молҷо, ки муомилоти моли зикргардидаро амалӣ менамояд;
 - рамзи мушаххаснамоии мол ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҷо ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҷо ё рамзи мушаххаснамоии бастваи гурӯҳӣ ё рамзи мушаххаснамоии бастваи интиқолий;
 - маълумоти дигаре, ки аз ҷониби Оператор муайян карда шудаанд ва дар сомонаи расмии Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда шудаанд.

48. Иштирокдорони муомилоти молҳо ҳангоми зарурат ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро нисбати ҳар як воҳиди моли дар санаи ҷоринамоии рамзгузории хатмӣ бо воситаҳои мушаххаснамои рақамӣ фурӯхтанишуда ворид менамоянд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки муомилоти молҳоро амалӣ менамояд;

- рамзи мушаххаснамоии мол ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ё рамзи мушаххаснамоии бастаи интиқолий;

- рақами бақайдгирӣ ва санаи эълومияи гумрукии бор ба молҳо (барои молҳои ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда).

49. Воридоткунандагон пас аз барориши моли рамзгузоришуда мутобиқи низоми гумрукии барориш барои муомилоти озод ё азнавворидоткунанда ва то пешниҳоди моли рамзгузоришуда барои фурӯш, аз ҷумла то пешниҳоди он ба ҷойи фурӯш, намоиши намунаҳои он (ба истиснои пешниҳоди маълумот дар бораи онҳо ҳангоми фурӯши молҳо бо усули фосилавӣ), ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро пешниҳод менамоянд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи воридоткунанда;

- рақами мушаххаси бастаи истеъмолий ё рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ, ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ё рамзи мушаххаснамоии бастаи интиқолий ё рамзи муттаҳидаи гумрукӣ;

- санаи бақайдгирии эълумияи гумрукии бор нисбат ба молҳо;

- маълумоти дигаре, ки аз ҷониби Оператор муқаррар гардидааст ва дар сомонии расмӣ Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда шудааст.

50. Бо мақсадҳои гузаштани низоми гумрукии барориши молҳо барои муомилоти озод ё азнавворидотнамоӣ иштирокдорони муомилоти молҳо дар эълумияи гумрукии бор нисбат ба молҳо метавонанд рамзҳои мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаҳои гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаҳои интиқолий ё рамзи муттаҳидаи гумрукиро нишон диҳанд. Рамзи муттаҳидаи гумрукӣ аз ҷониби Оператор тибқи аризаи воридоткунанда ташаққул дода мешавад, ки дар он маълумот мутобиқи банди 49 Тартиби мазкур нишон дода мешавад.

51. Бо мақсадҳои ба даст овардани рамзи муттаҳидаи гумрукӣ, иштирокдорони муомилоти молҳо ба низоми иттилоотии рамзгузорӣ маълумоти зеринро ворид менамоянд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо;

- рӯйхати рамзҳои мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи интиқолий, ки бояд ба рамзи муттаҳидаи гумрукӣ ворид гарданд.

52. Рамзи муттаҳидгардидаи гумрукӣ аз ҷониби Оператор ташаққул дода мешавад ва рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо ва рақами инфиродии силсилавии маҷмуи молҳоро дар бар мегирад, ки аз ҷониби Оператор бо тартиби ихтиёрии додашаванда тартиб дода мешавад.

53. Иштирокдорони муомилоти молҳо ҳангоми зарурат амалиёти ташаққулёбии ҷамъи молҳоро амалӣ менамоянд ва ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро ворид менамоянд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо;

- рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҳо.

54. Иштирокдорони муомилоти молҳо ҳангоми зарурат амалиёти ташаққулёбии ҷамъи молҳоро мегузаронанд ва то пешниҳоди ин ҷамъи молҳо барои фурӯш, аз ҷумла то расонидани он ба ҷойи фурӯш, намоиши намунаҳои он (ба истиснои пешниҳоди маълумот дар бораи он ҳангоми фурӯши молҳо бо усули фосилавӣ) ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро ворид менамоянд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо;

- рамзи мушаххаси ҷамъи молҳо;

- рӯйхати рамзҳои мушаххаскунандаи молҳо, ки ба маҷмуи молҳо ворид мегарданд.

55. Иштирокдорони муомилоти молҳо ҳангоми зарурат амалиёти муттаҳиднамоиро мегузаронанд ва ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро ворид менамоянд:

1) натиҷаи иҷрои амалиёти муттаҳиднамоӣ ба бастаи гурӯҳӣ тавассути пешниҳоди маълумоти зерин:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки бастабанди молҳоро ба бастаи гурӯҳӣ амалӣ намудааст;

- навъи фармоиши истехсолий (истехсоли шахсӣ, истехсоли қарордоӣ);

- рақами мушаххаси андозсупорандаи соҳибмолки мол (дар ҳолати истехсоли қарордоӣ);

- рӯйхати рамзҳои мушаххасномаи бастаи гурӯҳӣ, ки барои ҳар яки он рӯйхати рамзҳои мушаххасномаи бастаи истеъмолии ба бастаи гурӯҳии дахлдор гузошташуда нишон дода мешавад;

2) натиҷаи иҷрои амалиёти муттаҳиднамоӣ ба бастаи интиқолии сатҳи аввал тавассути пешниҳоди маълумоти зерин:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки бастабанди молҳоро ба бастаи интиқолии сатҳи аввал амалӣ менамояд;

- навъи фармоиши истеҳсоли (истеҳсолоти шахсӣ, истеҳсолоти қарордодӣ);

- рақами мушаххаси андозсупорандаи соҳибмулкӣ мол (дар ҳолати истеҳсоли қарордодӣ);

- рӯйхати рамзҳои мушаххасномаи бастаи интиқолии сатҳи аввал, ки барои ҳар яке аз онҳо рӯйхати рамзҳои мушаххасномаи молҳо ё рамзи мушаххасномаи маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххасномаи ҷамъии молҳо ё рамзи мушаххасномаи бастаи гурӯҳӣ, ки ба бастаи интиқолии дахлдор гузошта шудааст, нишон дода мешавад;

3) натиҷаи иҷрои амалиёти муттаҳидномаи ҳар як сатҳи минбаъда тавассути пешниҳоди маълумоти зерин:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки бастабанди молҳоро ба бастаи интиқолии сатҳи минбаъда амалӣ менамояд;

- рӯйхати рамзҳои мушаххасномаи бастаи интиқолии сатҳи аввал, ки барои ҳар яке аз онҳо рӯйхати рамзҳои мушаххасномаи бастаи интиқолии ба бастаи интиқолии дахлдор гузошташуда нишон дода шудааст.

56. Рамзи мушаххасномаи бастаи интиқоли дар шакли рамзи шохиси якченака, ки ба Стандарти байнидавлатии ГОСТ IFO 15394-2013 "Баста. Рамзҳои асосии шохиси рамзӣ ва рамзҳои дученака дар тахтаҳо барои борнамоӣ, интиқол ва қабул. Талаботи умумӣ" мутобикат менамояд. Таркиби рамзи мушаххасномаи бастаи интиқоли аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо, ки муттаҳидномаи молро дар бастаи интиқоли амалӣ менамояд, бо шартӣ таъмини беназирии он муайян карда мешавад.

57. Иштирокдори муомилоти молҳо, ки амалиётро оид ба тақсимномаи бастаи интиқоли амалӣ менамояд, ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро ворид менамояд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки тақсимномаи бастаи интиқолиро амалӣ менамояд;

- рӯйхати рамзҳои мушаххасномаи бастаи интиқолие, ки мавриди тақсимнамоӣ қарор мегирад.

58. Дар ҳолати аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо пешниҳод гардидани маълумот дар бораи муомилот ё аз муомилот баровардани қисми молҳо, ки тибқи маълумоти низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар бастаи интиқоли қарор дорад, дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ба таври худкор тақсимномаи ҳамаи бастаҳои сатҳи нисбатан баланди гузориш, ки гирифтани молро аз ҷунин бастаҳо дар бар мегирад, ба қайд гирифта мешавад.

59. Иштирокдорони муомилоти молҳо, ки амалиётро оид ба гирифтани ё аз нав гузоштани мол дар доираи бастаи интиқолии сатҳи якум ё амалиётро оид ба гирифтани ва аз нав гузоштани бастаи интиқолии сатҳи якум ба бастаи интиқолии сатҳи минбаъдаро амалӣ менамоянд, ба низоми иттилоотии рамзгузории маълумоти зеринро ворид менамоянд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки амалиётро оид ба гирифтани ва аз нав гузоштани амалӣ менамоянд;

- навъи амалиёт (азнавгузори, гирифтани);

- рӯйхати рамзҳои мушаххасномаи молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи ҷамъии молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи бастаи гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххасномаи бастаи интиқоли.

60. Аз муомилот баровардани (бекорнамоӣ)-и рамзи мушаххасномаи бастаи интиқолии сатҳи якум ва минбаъда танҳо дар он ҳолат амалӣ карда мешавад, ки агар тибқи натиҷаи гузаронидани амалиёт оид ба гирифтани ё аз нав гузоштани дар онҳо бастаи интиқолии сатҳи якум ё бастаҳои истеъмоли боқӣ намонда бошад.

61. Иштирокдори муомилоти молҳо, ки амалиётро оид ба тақсимномаи маҷмуи молҳо амалӣ менамояд, ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро ворид менамояд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки амалиётро оид ба тақсимномаи маҷмуи молҳо амалӣ менамоянд;

- рақами мушаххасномаи маҷмуи молҳои мавриди тақсимнамоӣ қароргиранда.

62. Ҳангоми супоридани (қабул)-и мол дар доираи аҳдҳо, ки гузоштани ҳуқуқи моликиятро ба он пешбини менамоянд, инчунин дар доираи шартномаҳои комиссияи иштирокдори муомилоти молҳо, ки борнамоӣ (қабул)-и молро амалӣ менамояд, огоҳинамаро оид ба супоридани (қабул)-и мол (дар шакли ҳисобнома-фактура) ташаккул медиҳад, онро бо имзои электронии рақамӣ дар муҳлати на бештар аз 3 рӯзи

корӣ аз санаи борнамоӣ (супоридан ё қабул)-и мол, вале на дертар аз санаи супоридани ин мол ба шахсони сеюм имзо менамояд.

63. Дар ҳолати қабули пурраи мол иштирокдори муомилоти мол, ки қабули молро амалӣ намудааст, огоҳиномаро оид ба супоридан (қабул)-и мол бо имзои электронии рақамии худ ба муҳлати на бештар аз 3 рӯзи корӣ аз санаи қабули мол, вале на дертар аз санаи супоридани ин мол ба шахсони сеюм ба имзо мерасонад.

64. Оператори роуминг ҳар рӯз дар низоми вақти амалӣ ба низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо тамоми огоҳиномаро оид ба супоридан (қабул)-и мол (дар шакли ҳисобнома-фактураи электронӣ) мутобиқи протоколи мубодилаи маълумот байни оператори роуминг ва низоми иттилоотии рамзгузорӣ, ки маълумоти хатмии зеринро дар бар мегирад, мефиристонанд:

- санаи содирнамоии аҳд;
- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори молҳо, ки супоридани молро амалӣ менамояд;
- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки қабули молҳоро амалӣ намудааст;
- нархи фурӯши молҳо;
- миқдори молҳои фурӯхташуда;
- рамзҳои мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи интиқолии дар доираи аҳд супоридашуда (қабулшуда);
- имзоҳои электронии иштирокдорони муомилоти молҳо.

65. Оператор тавсияҳои методиро оид ба худкоргардонии расмиёти борнамоӣ (қабул)-и моли рамзгузоришуда ва барасмиятдарорӣ (имзонамоӣ)-и огоҳиномаро оид ба супоридан (қабул)-и молҳо (дар шакли ҳисобнома-фактураи электронӣ) таҳия менамояд ва дар сомонаи расмии Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир менамояд.

66. Ҳангоми ба даст овардани огоҳинома оид ба супоридан (қабул)и мол (дар шакли ҳисобнома-фактураи электронӣ), ки аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо ба имзо расонида шудааст, Оператор дар низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо далели супоридани молро аз як иштирокдори муомилоти молҳо ба дигараш инъикос менамояд.

67. Низоми иттилоотии рамзгузорӣ ба низоми иттилоотии мақомоти гумрук тибқи дархост маълумоти зеринро оид ба моли рамзгузоришуда месупорад:

- номгӯи соҳиби рамзҳои мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ, рамзҳои мушаххаснамоии бастаи интиқолий ё рамзҳои муттаҳидшудаи гумрукӣ;
- рақами мушаххаси андозсупоранда, номгӯи андозсупорандасоҳиби рамзҳои мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ва рамзҳои мушаххаснамоии бастаи интиқолий ё рамзҳои муттаҳидшудаи гумрукӣ;
- рамзҳои мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи интиқолий ё рамзҳои муттаҳидшудаи гумрукӣ;
- мақоми рамзҳои мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи интиқолий ё рамзҳои муттаҳидшудаи гумрукӣ;
- санаи тағйироти охирини мақоми рамзҳои мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи интиқолий ё рамзҳои муттаҳидшудаи гумрукӣ;
- рамзи номгӯи молҳои фаъолияти иқтисоди хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- рамзи мақоми мол;
- мақоми мол;
- санаи тағйирдиҳии мақоми мол;
- санаи вориднамоии мол ба муомилот.

68. Низоми иттилоотии мақомоти гумрук ба низоми иттилоотии рамзгузорӣ тибқи ариза маълумоти зеринро оид ба натиҷаҳои назорати гумрукии моли рамзгузоришуда месупорад:

- рамзи мақоми гумруке, ки қарорро оид ба эълонияи гумрукии бор нисбат ба молро қабул намудааст;
- санаи бақайдгирии эълонияи гумрукии бор нисбат ба мол;
- рақами бақайдгирии эълонияи гумрукии бор нисбат ба мол;

- рамзи расмиёти гумрукӣ;
- рамзи хусусияти эълomiaкунонӣ;
- номгӯи ташкилот-фиристонандаи мол;
- рақами мушаххаси андозсупорандаи фиристонандаи мол дар кишвари бақайдгирӣ ё ҳамшабеҳи он;
- номгӯи ташкилоти қабулкунандаи мол;
- рақами мушаххаси андозсупорандаи қабулкунандаи мол;
- рамзи номгӯи моли фаъолияти иқтисоди хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- арзиши гумрукии мол;
- нархи мол (арзиши фактуравӣ);
- рамзи кишвари баромади мол мутобиқи сертификати аз ҷониби мақоми ваколатдор мутобиқи тартиб ва шакли муқаррарнамудаи кишвари воридот додашуда;
- миқдори мол дар воҳиди иловагии ченак;
- номгӯи воҳиди иловагии ченак;
- рамзи воҳиди иловагии ченак;
- номгӯи мол дар эълomiaи гумрукии бор нисбат ба мол;
- миқдори мол дар эълomiaи гумрукии бор нисбат ба мол;
- рамзҳои мушаххасномаи молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи бастаи гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххасномаи бастаи интиқоли ё рамзҳои муттаҳидшудаи гумрукӣ;
- маблағи андоз аз арзиши иловашуда, ки ба бучети Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбати молҳо пардохт карда шудааст;
- рамзи қарори қабулшуда.

69. Ҳангоми воридномаи тағйири иловаҳо ба маълумоти дар эълomiaи гумрукии бор нисбат ба мол пешбинишуда, пас аз барориши мол мутобиқи низоми гумрукии барориши мол барои муомилоти озод ё азнаворидотномаи мақоми гумрук ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти ислохшударо оид ба мол пешниҳод менамояд.

70. Маълумот оид ба қарори мақоми гумрук нисбати рамзгузории мол, ки аз низоми иттилоотии мақомоти гумрук гирифта шудааст, дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо сабт карда мешаванд.

71. Иштирокдорони муомилоти молҳо, ки фуруши чаканаи молро амалӣ менамоянд, ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумотро оид ба баровардани мол аз муомилот бо татбиқи техникаи назоратӣ-ҳазинавӣ мефиристонанд, ба истиснои иштирокдорони муомилоти молҳо, ки ҳуқуқи истифода накардани техникаи назоратӣ-ҳазинавиро ҳангоми амалиномаи ҳисоббаробаркунӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон доранд, мефиристонанд.

72. Иштирокдори муомилоти молҳо, ки фуруши чаканаи молро амалӣ менамояд, тавассути воситаҳои техникӣ (воситаҳои сканномаи онлайнӣ техникаи назоратӣ-ҳазинавӣ ё таҷҳизоти алоҳидаи сканномой) воситаи мушаххасномаи рақамиро, ки бо муқаррарномаи ва техникаи назоратӣ-ҳазинавӣ дар вай бақайдгирифташуда вобаста аст, скан ва шинохташавиро амалӣ менамояд. Иштирокдори муомилоти молҳо ҳуҷҷати фискалиро тавассути таҷҳизоти назоратӣ-ҳазинавӣ мутобиқи шакли тасдиқнамудаи ҳуҷҷатҳои фискалӣ ташаққул медиҳад.

73. Оператори маълумоти фискалӣ дар асоси шартнома бо иштирокдори муомилоти молҳо, ки фуруши молҳоро бо истифода аз таҷҳизотҳои назоратӣ-ҳазинавӣ амалӣ менамояд, ҳар рӯз дар низоми вақти амалӣ ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумотро аз рӯи ҳар як воҳиди моли фурухташуда мутобиқи протоколи мубодилаи маълумот байни Оператори маълумоти фискалӣ ва низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо мефиристонад, ки он маълумоти зеринро дар бар мегирад:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи ташкилоти савдои чакана;
- намуди ҳуҷҷати фискалӣ;
- рақами тартибии ҳуҷҷати фискалӣ;
- сана ва вақти ҳуҷҷати фискалӣ;
- аломати ҳисоббаробаркунӣ - даромад (бадастории воситаҳо аз харидор), баргардонидани даромад (ба харидор баргардонидани воситаҳои аз вай ба даст овардашуда);
- рамзи мушаххасномаи мол ё рамзи мушаххасномаи маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххасномаи ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххасномаи гурӯҳи бастаҳо;
- нарх барои воҳиди мол;

- бақайдгирии рақами техникаи назоратӣ-ҳазинавӣ;
- суроғаи бақайдгирии техникаи назоратӣ-ҳазинавӣ;
- аломати фискалӣ (имзо).

74. Огоҳинамоӣ оид ба қайди маълумот дар бораи аз муомилот баровардани мол ё дар бораи рад намудани бақайдгирии чунин маълумот дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ба Оператори маълумоти фискалӣ ё ба иштирокдори муомилоти молҳо, ки фурӯши чаканаи молро амалӣ намудаанд, фиристода мешавад. Ҳангоми надоштани Оператори маълумоти фискалӣ имконияти амалинамоии техникаи супоридани маълумот оид ба фурӯши молҳои рамзгузоришуда аз таҷҳизотҳои назоратӣ-ҳазинавии иштирокдори муомилоти молҳо аз ном ва бо супориши иштирокдорони муомилоти молҳо, пас уҳдадорӣ оид ба супоридани маълумот оид ба баровардани мол аз муомилот бо истифода аз таҷҳизоти назоратӣ-ҳазинавӣ аз ҷониби иштирокдори муомилоти молҳо тавассути утоқи шахсии иштирокдори муомилоти молҳо дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо амалӣ карда мешавад.

75. Ҳангоми аз муомилот баровардани мол бо сабабҳои, ки фурӯши чакана ба ҳисоб намераванд, ба истиснои ҳолатҳои, ки нисбати онҳо тартиби аз муомилот баровардани мол дар бандҳои 76 ва 77 Тартиби мазкур пешбинӣ шудаанд, иштирокдори муомилоти молҳо дар муҳлати 3 рӯзи корӣ ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро пешниҳод менамояд:

- рақами мушаххасномаи андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки аз муомилот баровардани молро амалӣ менамоянд;
- сабаби аз муомилот баровардани мол (нобудсозӣ, гузаштани муҳлати коршоямӣ, истифода бо мақсадҳои истехсолӣ, истифода бо мақсадҳои, ки ба фурӯши минбаъдаи он вобаста нест ва ғайра);
- номгӯӣ, сана ва рақами ҳуҷҷати аввалия оид ба баромади мол аз муомилот;
- рамзҳои мушаххасномаи молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххасномаи бастаи гурӯҳӣ, ки аз муомилот бароварда мешаванд.

76. Ҳангоми баровардани мол аз муомилот бо роҳи фурӯши он аз рӯйи намунаҳо ё усули фосилавӣ иштирокдори муомилоти молҳо ҳангоми бор намудани мол аз анбори нигоҳдорӣ барои расонидани ба истеъмолкунанда то санаи расонидани воқеӣ ба истеъмолкунанда ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро ворид менамояд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки аз муомилот баровардани молро амалӣ менамояд;
- сабаби аз муомилоти баровардани мол (фурӯши мол аз рӯйи намунаҳо, усули фосилавии фурӯши мол);
- номгӯӣ, сана ва рақами ҳуҷҷати аввалия дар бораи аз муомилот баромадани мол;
- рамзҳои мушаххасномаи молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххасномаи бастаҳои гурӯҳӣ;
- арзиши моли аз муомилот баровардашаванда (аз рӯйи маълумоти баҳисобгирии иштирокдори муомилоти молҳо).

Эзоҳ:

1. Дар ҳолати ба анбори нигоҳдорӣ баргардонидани моли қаблан аз муомилот бо роҳи фурӯш аз рӯйи намунаҳо ё усули фосилавӣ баровардашуда иштирокдори муомилоти молҳо маълумоти дахлдорро ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ворид менамояд ва азнаврамзгузории молро амалӣ менамояд, агар чунин азнаврамзгузорӣ мутобикӣ Тартиби мазкур то пешниҳоди ин мол барои фурӯш, аз ҷумла то расонидани он дар ҷойи фурӯш, намоиши намунаҳои он (ба истиснои пешниҳоди маълумот дар бораи онҳо ҳангоми фурӯши молҳо бо усули фосилавӣ) талаб карда шавад. Ҳангоми баргардонидани мол бо воситаҳои мушаххасномаи рақамии зарарнадида, мол такроран рамзгузорӣ намешавад, балки ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зерин ворид карда мешавад:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки молро қабул намудааст;
- рамзи мушаххасномаи мол, рамзи мушаххасномаи маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххасномаи ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххасномаи бастаи гурӯҳӣ;
- унсурҳои ҳуҷҷатҳои, ки баргардонидани молро тасдиқ менамояд, агар молҳо аз ҷониби истеъмолкунанда пардохт шуда бошад.

2. Ҳангоми баргардонидани мол ва ҳангоми зарурати азнаврамзгузорӣ намудани он иштирокдори муомилоти молҳо ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро ворид менамояд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки молро қабул намудааст;
- рамзи нави мушаххасномаи мол, рамзи нави мушаххасномаи маҷмуи молҳо рамзи нави мушаххасномаи ҷамъи молҳо, рамзи нави мушаххасномаи бастаи гурӯҳӣ;

- унсурҳои хуччатҳосе, ки баргардонидани молро тасдиқ менамоянд, агар молҳо аз ҷониби истеъмолкунанда пардохт шуда бошанд.

77. Ҳангоми баровардани мол аз муомилот бо сабаби ҷойгирнамоии мол тахти низоми гумрукии содиротӣ иштирокдори муомилоти молҳо ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо огоҳиномаро дар бораи аз муомилот баровардани мол пешниҳод менамояд, ки он бояд маълумоти зеринро дар бар гирад:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи содироткунанда;

- рамзи мушаххаснамоии мол ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи интиқоли ё рамзи муттаҳидшудаи гумрукӣ;

- санаи бақайдгирии эълумияи гумрукии бор ба мол;

- рақами бақайдгирии эълумияи гумрукии бор ба мол.

78. Ҳангоми азнаврамзгузории мол иштирокдори муомилоти молҳо то пешниҳоди намудани ин мол барои фурӯш, аз ҷумла то пешниҳоди он ба ҷойи фурӯш, намоиши намунаҳои он (ба истиснои пешниҳоди маълумот дар бораи онҳо ҳангоми фурӯши молҳо бо усули фосилавӣ) ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро пешниҳод менамоянд:

- рамзҳои мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳии воситаҳои нави мушаххаснамоии рақамӣ;

- рамзи мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи гурӯҳии вайроншуда (нобудшуда, гумшуда)-и воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ (ҳангоми мавҷудият).

79. Шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ, ки молро барои истифода бо мақсадҳои ба фурӯши минбаъда вобастанабуд ба даст меоранд, огоҳиномаро, ки гузашти ҳуқуқи моликиятро аз фурӯшанда ба харидор дар асоси огоҳиномаи гузашти ҳуқуқи моликият тасдиқ менамояд, имзо менамоянд, аз ҷумла дар шакли ҳисобнома-фактураи электронӣ. Иштирокдори муомилоти молҳо, ки молро барои истифода бо мақсадҳои фурӯши минбаъда вобастанабудайи молҳои зикргардида, дар асоси огоҳиномаи аз ҷониби харидор тасдиқшуда, ки гузашти ҳуқуқи моликиятро тасдиқ менамояд, ба муҳлати на бештар аз 3 рӯзи корӣ аз санаи супоридан (қабул)-и мол ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро ворид менамояд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки аз муомилот баровардани молҳоро амалӣ менамоянд;

- рамзҳои мушаххаснамоии молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ ё рамзҳои мушаххаснамоии бастаҳои интиқоли;

- усули баровардани мол аз муомилот (фурӯши яқлухт барои истифодаи мол аз ҷониби харидор бо мақсадҳои ба фурӯши минбаъдаи он вобастанабуд);

- санаи аз муомилоти баровардани мол;

- нархи фурӯши моли рамзгузоришуда (бо назардошти андоз аз арзиши иловашуда, агар татбиқпазир бошад) мутобиқи ҳуччатҳои аввалия (дар ҳолати фурӯш);

- номгӯӣ, рақам ва санаи ҳуччат, ки бадасторино тасдиқ менамояд.

80. Ҳангоми баргардонидани мол аз ҷониби истеъмолкунанда бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамии зарарнадида, мол мавриди азнаврамзгузорӣ қарор намегирад, ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо аз ҷониби иштирокдори муомилоти мол маълумоти зерин ворид карда мешавад:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки молро қабул намудааст;

- рамзи мушаххаснамоии мол ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ;

- унсурҳои хуччатҳосе, ки баргардонидани моли рамзгузоришударо тасдиқ менамояд.

81. Ҳангоми баргардонидани мол аз ҷониби истеъмолкунанда бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамии зарарнадида ва ё бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ (имконияти мушаххаснамоии мол мавҷуд нест) иштирокдори муомилоти молҳо азнаврамзгузории молро мутобиқи Тартиби мазкур то пешниҳоди он барои фурӯш, аз ҷумла то пешниҳоди он ба ҷойи фурӯш, намоиши намунаҳои он ё пешниҳоди маълумот дар бораи он ба ҷойи фурӯш амалӣ менамояд ва ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо маълумоти зеринро ворид менамояд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо, ки молро қабул намудааст;

- рамзи нави мушаххаснамоии мол ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рақами мушаххаснамоии бастаи гурӯҳӣ;

- унсурҳои ҳуҷҷатҳое, ки баргардонидани молҳои рамзгузоришударо тасдиқ менамояд.

82. Шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ, ки ба фурӯшанда моли аз муомилот бо роҳи фурӯш бо мақсади ба фурӯши минбаъдаи он вобастаи ба буда баровардашударо бармегардонанд, огоҳиномаро, ки гузашти ҳуқуқи моликиятро аз фурӯшанда ба харидор дар асоси огоҳиномаи гузашти ҳуқуқи моликият тасдиқ менамояд, имзо мекунанд, аз ҷумла дар шакли ҳисобнома-фактураи электронӣ. Инштирокдори муомилоти молҳо, ки моли баргардонидашудаи аз муомилот бо роҳи фурӯш барои истифода бо мақсадҳои ба фурӯши минбаъдаи мол вобастаи ба буда қабул намудааст, дар асоси огоҳиномаи аз ҷониби харидор тасдиқшуда, ки гузашти ҳуқуқи моликиятро тасдиқ менамояд, ба муҳлати на бештар аз 3 рӯзи қорӣ аз санаи супоридан (қабул)-и мол ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо маълумоти дахлдорро ворид менамояд.

83. Шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ, ки молро ба мақсадҳои ба фурӯши минбаъдаи он вобастаи ба буда ба даст овардааст ва қарорро дар бораи фурӯш қабул менамоянд, дар ҳолати зарурат азнаврамзгузориҳои молро бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ то пешниҳоди ин мол барои фурӯш, аз ҷумла то пешниҳоди он ба ҷойи фурӯш, намоиши намунаҳои он (ба истиснои пешниҳоди маълумот дар бораи онҳо ҳангоми фурӯши молҳо бо усули фосилавӣ) амалӣ менамоянд ва ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо маълумоти зеринро ворид менамоянд:

- рақами мушаххаси андозсупорандаи иштирокдори муомилоти молҳо;

- рамзи мушаххаснамоии мол ё рамзи мушаххаснамои маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххаси ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳи ба муомилот баргардонидашуда (дар ҳолате ки агар воситаи мушаххаснамоии рақамӣ зарар надидааст ва ё гум нашудааст);

- рамзи нави мушаххаснамоии мол ё рамзи мушаххаснамоии маҷмуи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии ҷамъи молҳо ё рамзи мушаххаснамоии бастаи гурӯҳи (дар ҳолати агар воситаи мушаххаснамоии рақамӣ гум шудааст ё зарар дидаст).

БОБИ 10. ТАРТИБИ ВОРИД НАМУДАНИ ТАҒЙИРОТ БА МАЪЛУМОТЕ, КИ ДАР НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО НИГОҲ ДОШТА МЕШАВАД

84. Дар ҳолати тағйирдиҳии маълумоти ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо мутобиқ Тартиби мазкур воридшаванда, иштирокдори муомилоти молҳо дар муҳлати 3 рӯзи қорӣ аз санаи тағйирёбии онҳо ба Оператор огоҳиномаро оид ба тағйирёбии ҷунин маълумот тавассути утоқи шахсӣ ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо мефиристонанд.

85. Агар то супоридани маълумот ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо оид ба қабули мол, аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо муқаррар карда шавад, ки маълумоти дар ҳуҷҷатҳои супоранда ислоҳнамоиро тақозо менамоянд, пас:

- иштирокдори муомилоти молҳо, ки борнамоӣ (супориш)-и молро амалӣ намудааст, огоҳиномаро бекор менамояд (дар шакли ҳисобнома-фактураи электронӣ);

- иштирокдори муомилоти молҳо, ки қабули молро амалӣ намудааст, огоҳиномаро рад менамояд (дар шакли ҳисобнома-фактураи электронӣ).

86. Агар пас аз қабули мол ва супоридани маълумот дар бораи он ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо иштирокдорони муомилоти молҳо муқаррар намудаанд, ки маълумоти дар ҳуҷҷатҳои супоранда ислоҳнамоиро тақозо менамоянд, пас:

- иштирокдори муомилоти мол, ки борнамоӣ (супоридан)-и молро амалӣ намудааст, огоҳиномаро оид ба мушаххаснамоии маълумот оид ба супоридани (қабул)-и мол (дар шакли ҳисобнома-фактураи иловагӣ ё ҳисобнома-фактураи ислоҳшуда) ташаққул медиҳад;

- иштирокдори муомилоти мол, ки қабули молро амалӣ намудааст, огоҳиномаро оид ба мушаххаснамоии маълумот оид ба супоридан (қабул)-и мол имзо менамояд;

- Оператор пас аз гирифтани огоҳиномаи дар банди мазкур пешбинишуда, дар низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо далели ислоҳгардии маълумотро мутобиқи огоҳинома оид ба мушаххаснамоии маълумот оид ба супориш (қабул)-и мол инъикос менамояд.

87. Барои бекорнамоӣ ё ислоҳнамоии маълумоти қаблан ба Оператор пешниҳодшуда дар бораи аз муомилот баровардани молҳое, ки фурӯши чакана ба ҳисоб меравад, иштирокдори муомилоти мол ба Оператор огоҳиномаро оид ба бекор намудани огоҳиномаи қаблан фиристондашуда (дар шакли ҳуҷҷати фискалӣ бо аломати баргардонидани моли қаблан фурӯхташуда) мефиристонанд ва ҳангоми зарурат огоҳиномаи нав медиҳад.

88. Барои бекорнамоӣ ё ислоҳнамоии маълумоти қаблан ба Оператор пешниҳодшуда дар бораи аз муомилот баровардани молҳое, ки фурӯши чакана ба ҳисоб намеравад, иштирокдори муомилоти молҳо ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо огоҳиномаро оид ба бекор кардани огоҳиномаи қаблан фиристондашуда бо нишон додани унсурҳои мефиристонанд ва ҳангоми зарурат огоҳиномаи навро, ки маълумоти дар банди 77 Тартиби мазкур пешбинишударо дар бар мегирад, пешниҳод менамояд.

89. Ба вориднамоии тағйирот ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо вобаста ба маълумоти қаблан аз ҷониби иштирокдори муомилоти мол ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо пешниҳодшуда дар барои аз муомилот баровардан, муомилот, ба муомилот даровардани молҳо, дар давраи аз ҷониби мақомоти ваколатдори ҳокимияти давлатӣ гузаронидани санчиши фаъолияти иштирокдори муомилоти молҳо, ки огоҳиномаро оид ба тағйирдиҳии маълумот фиристодааст, роҳ дода намешавад.

БОБИ 11. ТАҶҲИЗОТЕ, КИ ДАР НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО ИСТИФОДА МЕШАВАД

90. Сканерҳои рамзи шохис таҷҳизоти ҳатмӣ барои фуруши молҳои рамзгузоришуда мебошад, ки дар ҷойҳои савдои яклухт ва чакана истифода мешавад. Сканер маълумотро аз QR-рамз (Data Matrix), ки дар бастабанд наспр шудааст, ба ҳисоб мегирад ва онҳоро ба таҷҳизоти назоратӣ-ҳазинавӣ, POF-терминалҳо ва компютерҳо медахад.

91. Терминалҳои ҷамъоварандаи маълумот дар фарқият аз скани стандартӣ, терминал мустақилона амалиёти хоҷагидорӣ (баҳисобгирии молҳо, фиристодани рамзҳои шохис барои соф)-ро амалӣ менамояд ва маълумоти бадастовардашударо коркар менамояд. Терминалҳои ҷамъоварандаи маълумот асосан дар мағозаҳо ва анборҳои бузург истифода бурда мешаванд.

БОБИ 12. МАСЪУЛИЯТ БАРОИ РИОЯ НАКАРДАНИ ТАЛАБОТИ ТАРТИБИ МАЗКУР

92. Иштирокдорони муомилоти молҳо дар ҳолати иҷро накардан ё ба таври дахлдор иҷро накардани талаботи Тартиби мазкур, аз ҷумла амалинамони муомилоти молҳо ба рамзгузории электронӣ, ба истифода ё ба таври дахлдор истифода накардани таҷҳизотҳои назоратӣ-ҳазинавӣ ва дигар таҷҳизот, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо истифода мешаванд, мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон масъулият доранд.

Замимаи 1

ба Тартиби рамзгузории электронӣ,
фаъолияти операторони пайгиркунандаи
гардиши молҳо ва раванди назорати
онҳо

Дастурамали истифодабарӣ ва хизматрасонии техникий низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамал оид ба истифодабарӣ ва хизматрасонии техникий низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳои мазкур (минбаъд-**Дастурамал**) муайян менамояд:

- тартиби истифодабарӣ ва хизматрасонии техникий низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо;

- тартиби пешниҳоди маълумоте, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳ дошта мешавад ва вориднамоии он ба маълумоти дастраси умум;

- тартиби ҳамкории мутақобилаи низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии мақомоти давлатӣ ва низоми иттилоотии иштирокдорони муомилоти молҳо (минбаъд - иштирокдори муомилоти молҳо);

- тартиби таппаккулёбии маълумот дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо.

2. Расидан ба мақсадҳои таъсиси низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо тавассути функсияи низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо таъмин карда мешавад:

- таъмини мушаххаснамони ҳар як воҳиди мол, ки мавриди рамзгузорӣ бо воситаҳои мушаххаснамони рақамӣ бо роҳи ба молҳо додани рамзҳои беназири рамзгузорӣ (QR-рамз);

- таъмини ҳимояи рамзи рамзгузории мол бо роҳи генератсияи марказонидашудаи рамзи рамзгузорӣ;

- таъмини имконияти мониторинги ҳамаи марҳилаҳои муомилоти молҳои бо воситаҳои мушаххаснамони рақамӣ рамзгузоришуда, аз истехсолот ё вориднамоӣ ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон то фуруши чакана бо татбиқнамони техникаи назоратӣ-ҳазинавӣ ё то барориши дигари мол аз муомилот;

- таъмини имконияти таппаккулёбии маълумоти таҳлилӣ;

- санчиши дурустии воситаҳои мушаххаснамони рақамӣ;

- таъмини ҳамкории мутақобила бо низоми иттилоотии мақомоти ҳокимияти давлатӣ;

- таъмини аҳамияти ҳуқуқии маълумоти аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо додашаванда;
- таппаккул ва бурдани рӯйхат (каталог)-и молҳои мавриди рамзгузории ҳатмӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ қароргирифта;
- таъмини имконияти амалинамоии назорати ғайридавлатӣ дар самти рамзгузории молҳо бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бо истифода аз низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо;
- функсияҳои дигаре, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд.

БОБИ 2. СОҲТОРИ НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО

3. Низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар бар мегирад:

1) ҷузъҳои умумӣ:

- ҷузъи нигоҳдорӣ ва коркарди ҳуҷҷатҳои аз иштирокдорони муомилоти молҳо воридшаванда;
- ҷузъи нигоҳдории маълумот оид ба рамзҳои рамзгузорӣ;
- ҷузъи бақайдгирӣ ва нигоҳдории маълумоти иштирокдорони муомилоти молҳо ва истифодабарандагони низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо;
- ҷузъи дастрасӣ ба маълумот дар таркиби утоқи шахсии иштирокдори муомилоти молҳо ва дигар истифодабарандагони низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо;
- ҷузъи интерфейсиҳои барномавӣ барои тапшиқи ҳамкории мутақобила бо низоми баҳисобгирӣ ва низомҳои дигари иттилоотии иштирокдорони муомилоти молҳо ва дигар истифодабарандагони низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо;
- ҷузъи ҳисоббаробаркунӣ ва ба даст овардани пардохт барои хизмати таппаккулдихӣ аз рӯйи пешниҳоди рамзҳои рамзгузорӣ барои иштирокдорони муомилоти молҳо;
- ҷузъи эмиссияи рамзҳои рамзгузорӣ;
- ҷузъи бурдани маълумоти меъёрӣ-маълумотӣ;
- ҷузъи бақайдгирӣ ва коркарди огоҳиномаҳо оид ба вориднамоии молҳои рамзгузоришуда аз давлатҳои сеюм мутобики санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ҷузъи бақайдгирӣ ва коркарди ҳуҷҷатҳои фискалӣ мутобики санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ҷузъи таппаккул ва санҷиши электронии имзои рақамӣ ва таъмини корҳо бо маркази тасдиқнамоии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ҷузъи бақайдгирии иштирокдорони муомилот ва истифодабарандагон мутобики санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ҷузъи пешбурди феҳристи молҳо мутобики санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

2) зернизоми рӯйхат (каталог)-и молҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

3) зернизоми таъмини назорати ғайридавлатӣ;

4) зернизоми таҳлилӣ;

5) зернизоми ҳамкории мутақобила ва дастгирии иттилоотӣ.

4. Маълумоте, ки бо тартиби ҳатмӣ бояд дар худ маълумотеро, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо мавҷуд аст, дар бар гирад:

- оид ба иштирокдорони муомилоти молҳо, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо сабт шудаанд;
- дар бораи молҳо, ки дар зернизоми "Рӯйхат (каталог)-и молҳо"-и низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ба қайд гирифта шудаанд;
- оид ба воситаҳои техникае, ки аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо барои мубодилаи маълумот бо низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо истифода мешаванд;
- оид ба таппаккул (генератсия)-и рамзҳои рамзгузорӣ аз ҷониби Оператор;
- оид ба табодули рамзҳои рамзгузорӣ ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ аз ҷониби иштирокдорони муомилоти молҳо ва ба мол гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ;
- дар бораи воситаҳои мушаххаснамоии рақамии корношоям;
- дар бораи ба муомилот даровардан, муомилот ва аз муомилот баровардани молҳо, ки мавриди рамзгузории ҳатмӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ қарор мегиранд;
- аз ҳисобнома-фактураҳои электронӣ, ки маълумотро дар бораи муомилоти молҳо дар бар мегирад, мавриди рамзгузории ҳатмӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ қарор мегиранд;

- аз чекҳои хазинавӣ (мутобики қисми 3 моддаи 85 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон) ва бланкҳои ҳисоботи қатъие, ки маълумотро оид ба фурӯши молҳо дар бар мегирад, ки мавриди рамзгузори ҳатмӣ бо воситаҳои мушаххасномаи рақамӣ қарор мегиранд;

- дар бораи вайронномаи қоидаҳои рамзгузори молҳо бо воситаҳои мушаххасномаи рақамӣ, ки аз ҷониби истеъмолкунандагони ин молҳо ошкор карда шудааст.

БОБИ 3. ИШТИРОҚДОРНИ НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО

5. Иштирокдори низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо ба ҳисоб мераванд:

- мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи андоз (минбаъ - **Ҳамоҳангсоз**);

- Оператор;

- иштирокдори муомилоти молҳо;

- мақоми ваколатдори давлатӣ дар самти назорати гумрукӣ;

- истифодабарандагони низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо.

6. Истифодабарандагони низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ, мақомоти ҳокимияти давлатие ба ҳисоб мераванд, ки ҳуқуқи дастрасиро ба маълумоти дар низоми иттилоотии рамзгузори мавҷудбуда доранд.

7. Иштирокдори муомилот, ки фурӯши чаканаи молҳоро амалӣ менамоянд, уҳдадоранд дошта бошанд:

- таҷҳизоти назоратӣ-хазинавӣ бо функсияи сабтнамоӣ ва додани маълумотҳои ба тартиби муқарраргардида бақайдгирифташуда;

- воситаҳои сканномаи бо таҷҳизоти назоратӣ-хазинавӣ ва шинохташавии воситаҳои мушаххасномаи молҳо вобастабуда, ки мавриди рамзгузори ҳатмӣ тавассути воситаҳои мушаххасномаи дар ҳолати мавҷуд будани молҳои зикргардида қарор мегиранд;

- шартнома, ки бо Оператори маълумоти фискалӣ оид ба додани маълумот дар бораи аз муомилот баровардани молҳои рамзгузоришуда бо истифода аз таҷҳизотҳои назоратӣ-хазинавӣ аз рӯйи ҳар як воҳиди моли фурӯхташуда (ба истиснои иштирокдори муомилоти молҳое, ки ҳисоббаробаркуниро ба татбиқномаи таҷҳизотҳои назоратӣ-хазинавӣ амалӣ менамоянд) баста шудааст.

БОБИ 4. ҚОИДАИ ИСТИФОДАБАРӢ ВА ХИЗМАТРАСОНИИ ТЕХНИКИИ НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО

8. Истифодабарӣ ва хизматрасониҳои техникий низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо аз ҷониби Оператор дар асоси созишномаи бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар самти андозбандӣ басташуда амалӣ карда мешавад.

9. Истифодабарӣ ва хизматрасониҳои техникий низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо дар асоси принципҳои зерин амалӣ карда мешаванд:

- таъмини пуррагӣ, дурустӣ, амнияти маълумоти бо истифода аз низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо қабулшаванда ва супоридашаванда;

- ягонагии таъмини ташкилию методии низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо;

- истифодаи феҳристҳо, таснифгарон ва маълумоти ягонаи низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо;

- таъмини дастрасии танзимшуда ба низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо;

- таъмини кори муттасили низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо.

10. Баистифодадиҳии низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо ҳам аз рӯйи зернизоми (қисматҳо)-и низоми иттилоотии рамзгузори, ҳам аз рӯйи низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо амалӣ карда мешавад.

11. Асос барои баистифодадиҳии низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо санади баистифодадиҳии аз ҷониби Оператор тасдиқшуда ба ҳисоб меравад.

12. Низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо аз санаи баистифодадиҳии зернизоми (қисмат)-и якуми низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо ба истифода додашуда ба ҳисоб меравад, агар муқаррароти дигар бо санади баистифодадиҳии низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо муқаррар нашуда бошад.

13. Воситаҳои барномавӣ ё техникий низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо, аз ҷумла зернизоми (қисматҳо)и онҳо бояд таъмин намоянд:

- амалиномаи функсияи низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо;

- кори муттасили шабонарӯзи низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, аз чумла зернизомҳо (қисматҳо)и он, ба истиснои танаффус барои корҳои регламентӣ ва техникӣ;
- ҳамкори мутақобилаи иттилоотии низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, аз чумла зернизом (қисматҳо)-и он бо дигар низоми иттилоотӣ, аз чумла бо низоми иттилоотии мақомоти давлатӣ;
- ҳимояи иттилоотӣ, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо мавҷуд аст, аз чумла зернизомҳо (қисматҳо)-и он мутобиқи талаботи муқаррарнамуда оид ба ҳимояи маълумот, ки сирри давлатиро таъмин намедихад;
- санҷиши муомилоти худкори шаклӣ-логистикӣ, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар шакли сохторӣ ҷойгир карда шудааст;
- ягонагии таркиби амалиёти технологӣ оид ба чамбоварӣ, омода намоед, супоридан, коркард ва инъикоси маълумоти дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ҷойгиршаванда;
- бурдани дафтарҳои электронии баҳисобгирии амалҳо ва амалиётҳо, ки маълумотро оид ба ташаккул, ҷойгиршавӣ, тағйирдиҳӣ, мубодила ва хориҷнамоии маълумот бо нишон додани сана ва вақти иҷрои амалҳо ва амалиётҳо, таркиби онҳо ва маълумот дар бораи иштирокдорони муомилоти молҳо, ки чунин амалҳо ва амалиётҳо амалӣ менамоянд, аз чумла раванди ҳамкори мутақобилаи иттилоотии низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии дигар (минбаъд-дафтари электронии баҳисобгирӣ);
- ташаккули иқтибосҳо аз дафтарҳои электронии баҳисобгирӣ, ки бо дархости иштирокдорони низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо иҷро карда шудаанд;
- ташаккули маълумоти омӯрӣ аз дафтарҳои электронии баҳисобгирӣ тибқи дархости иштирокдорони низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо;
- маълумотдиҳӣ ба иштирокдорони низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо оид ба нуқсонӣ ва вайронӣ дар кори Низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, ки метавонад вайроннамоии муҳлатҳо ва сифати пешниҳод ва бадастории маълумотро ба вуҷуд оранд, инчунин дар бораи талобот оид ба таъмини амнияти иттилоотӣ;
- ягонагии маълумоти меъёрии маълумотномавии аз ҷониби иштирокдорони низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо истифодашаванда дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, аз чумла маълумотномаҳо, феҳристҳо ва таснифот.

14. Воситаҳои техникӣ низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бояд дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир карда шаванд.

15. Ҳангоми ташаккул, таҳия ва мубодилаи маълумот дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо шаклҳои ҳуҷҷатҳои электронӣ, ки аз ҷониби Оператор дар мувофиқа бо Ҳамоҳангсоз, инчунин бо дигар мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар доираи ваколатҳои худ муқаррар карда мешаванд, истифода бурда мешаванд.

16. Ҳангоми ташаккул ва мубодилаи маълумот дар низоми иттилоотии рамзгузорӣ имзои электронии рақамӣ истифода бурда мешаванд (агар татбиқпазир бошад).

17. Рушди низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар асоси вазифаи техникӣ ва вазифаҳои алоҳидаи техникӣ хусусӣ барои рушди низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, ки аз ҷониби Оператор таҳия шуда, аз ҷониби Ҳамоҳангсоз тасдиқ карда мешавад, амалӣ карда мешавад.

БОБИ 5. ТАРТИБИ ТАЪМИНИ ДАСТРАСӢ БА ИТТИЛООТЕ, КИ ДАР НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО НИГОҲ ДОШТА МЕШАВАНД

18. Дастрасӣ ба иттилооти дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳдошташаванда аз ҷониби Оператор дар асоси ғайритаъбӣ ва роӣгон таъмин карда мешавад.

19. Дастрасӣ ба иттилооти дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳдошташаванда аз ҷониби Оператор бо усулҳои зерин таъмин карда мешаванд:

- дар шакли ҳуҷҷатҳои электронӣ дар ҷавоб ба дархости иштирокдори низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, ки дар шакли хаттӣ ташаккул ёфтааст;
- дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар ҷавоб ба дархости иштирокдори низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, ки бо истифода аз воситаҳои иттилоотии рамзгузории барномавӣ ташаккул ёфтааст;
- бо татбиқнамоии интерфейсиҳои электронӣ ҳангоми амалинамоии ҳамкори мутақобила байни низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ва низоми иттилоотии мақомоти ҳокимияти давлатӣ;
- дар низоми худкоргардонидашуда бо истифодаи воситаҳои барномавӣи техникӣ низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ва низоми иттилоотии иштирокдорони муомилоти молҳо мутобиқи созишнома оид ба ҳамкори мутақобилаи иттилоотии байни Оператор, мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва дигар ташкилотҳо басташуда, аз чумла бо истифода аз утоқи шахсӣ;
- бо роҳи ҷойгирнамоии маълумоти дастраси умум, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо мавҷуд аст, дар сомонӣ расми Оператор дар шабакаи интернет.

20. Ба иштирокдори муомилоти молҳо дастрасӣ ба маълумоти зерин таъмин карда мешавад:

- маълумот дар бораи ахдҳо бо молҳои рамзгузоришуда, ки аз ҷониби ин иштирокдори муомилоти мол содир карда шудааст;

- маълумоте, ки ба маълумоти дастраси умум ворид карда мешавад.

21. Маълумоти дастраси умум, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо мавҷуданд:

- оид ба иштирокдорони муомилоти молҳо, дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ба қайд гирифта шудааст ва мавриди ҷойгирнамоӣ дар шабакаи интернет барои дастрасии умум мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорад;

- оид ба молҳо, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ба қайд гирифта шудаанд, ки онҳо дар бастаи ҷунин молҳо нишон дода шудаанд, аз ҷумла мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагон;

- дар бораи мавҷудияти маълумот дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо оид ба гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ нисбат ба мол, ба бастаи молҳо ё ягон ҳомили дигари моддӣ, ки барои гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ таъин шудаанд ва ё оид ба мавҷуд набудани ҷунин маълумот.

22. Ба истеҳсолкунандаи дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бақайдгирифташуда дар баробари маълумоти дар банди 20 Дастурамали мазкур пешбинишуда, инчунин дастрасӣ ба иттилоот оид ба муомилоти молҳо, ки аз ҷониби ҷунин истеҳсолкунанда таҳия шудааст, дар қисмати маълумот оид ба соҳибмолки мол ва миқдори он дода мешавад.

23. Ба истеъмолкунандагони молҳо дастрасӣ ба маълумоте, ки ба маълумоти дастраси умум ворид карда шудааст, дода мешавад.

24. Ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва Ҳамоҳангсоз бо мақсадҳои фаъолияти аз ҷониби онҳо амалишаванда дастрасӣ ба маълумоти зерин таъмин карда мешавад:

- маълумот дар бораи иштирокдорони муомилоти молҳо, дар бораи молҳо, муомилоти онҳо, ки барои иҷрои вазифаҳо ва амалинамоии функцияҳои ба зиммаи мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва Ҳамоҳангсоз бо мақсадҳои бо Дастурамали мазкур вогузоришуда заруранд;

- маълумоти омори оид ба молҳо ва муомилоти онҳо;

- маълумоте, ки ба маълумоти дастраси умум ворид карда шудаанд;

- маълумоти дигар мутобики созишнома оид ба дастрасӣ ба маълумоти аз ҷониби Оператор бо мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва Ҳамоҳангсоз басташуда.

25. Таркиби маълумоте, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо мавҷуд аст, ки дастрасӣ ба он ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва Ҳамоҳангсоз дар созишномаҳо оид ба ҳамкорӣҳои мутақобилаи иттилоотии байни Оператор бо мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва Ҳамоҳангсоз баста шудааст, муайян карда мешавад.

БОБИ 6. ТАРТИБИ ПЕШНИҲОДИ МАЪЛУМОТЕ, КИ ДАР НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО НИГОҲ ДОШТА МЕШАВАНД ВА ВОРИДНАМОИИ ОН БА МАЪЛУМОТИ ДАСТРАСИ УМУМ

26. Оператор ҳангоми ҷойгирнамоии маълумоти дастраси умум дар шабакаи интернет таъмин менамояд:

- ҷойгирнамоии маълумоти дастраси умум дар сомонаи Оператор дар шабакаи интернет дар мувофиқа бо Ҳамоҳангсои таркиби маълумоти мазкур;

- истифодаи тасниф ва ҷустуҷӯи банизомдаровардашуда, ки барои таҳлили маълумоти дастраси умум таъин шудаанд, аз ҷумла бо истифодаи функцияи навигатсия.

27. Ҳамоҳангсоз ва дигар мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар сомонаҳои расмӣ худ дар шабакаи интернет ҷойгирнамоии истинодро ба сомонаи расмӣ Оператор дар шабакаи интернет таъмин менамоянд. Ҳамоҳангсоз ва мақомоти ҳокимияти давлатӣ зикргардида инчунин метавонанд дар сомонаи расмӣ худ дар шабакаи интернет маълумоти дастраси умумро бевосита аз низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ҷойгир намоянд.

28. Таркиб (хусусият)-и маълумоти дастраси умум, талабот оид ба ҷойгирнамоии давравии он ва муҳлати азнавнамоӣ аз ҷониби Оператор барои молҳо ё гурӯҳи молҳои мушаххас муайян карда мешаванд.

29. Маълумоти дорони дастрасии маҳдуд, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳ дошта мешавад, аз ҷониби Оператор ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо дархост оид ба пешниҳоди маълумоти дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳдошташаванда пешниҳод карда мешавад (минбаъд-дархост оид ба маълумот).

30. Дархост оид ба маълумот ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо фиристода мешавад ва аз ҷониби Оператор дар санаи воридгардӣ бо додани рақами бақайдгирии ба қайд гирифта мешавад. Оператор ҳуқуқ дорад шарҳдиҳии мазмунӣ дархост оид ба маълумоти воридшударо талаб намояд.

31. Мақомоти ҳокимияти давлатӣ дархост оид ба маълумотро дар шакли хуччати электронӣ, ки бо имзои электронии рақамии роҳбар (шахси мансабдори ваколатдори дигар) имзо шудааст, фиристода мешавад.

32. Иштирокдорони муомилоти молҳо дархост оид ба маълумотро дар шакли хуччати электронӣ, ки бо имзои электронии рақамии роҳбар (шахси мансабдори ваколатдори дигар) имзо шудааст, мефиристонанд. Дар дархост оид ба маълумот рақами мушаххаси андозсупоранда, рақами ягонаи мушаххас, суроғи почтавӣ, рақами телефон ва ё факс, ё суроғи почтаи электронӣ, насаб, ном ва номи падари (дар ҳолати будан) шахси воқеӣ (барои соҳибқорони инфиродӣ) ва ё номгӯи ташкилот (барои шахсони ҳуқуқӣ)-и маълумотро дархосткунанда ва рӯйхати маълумоти дархостшуда нишон дода мешавад.

33. Дар дархост оид ба маълумот асос барои ба даст овардани ин маълумот мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, уҳдадорӣ фиристонандаи дархост оид ба маълумот ва шартҳо оид ба таъмини амнияти иттилоотӣ нигоҳ дошта мешаванд.

34. Ҷавоб ба дархост оид ба маълумот мавриди бақайдгирии ҳатмӣ ва фиристодан аз ҷониби Оператор ба иштирокдори низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар муҳлати 10 рӯзи корӣ аз санаи бақайдгирии дархост оид ба маълумот қарор мегирад.

35. Ҷавоб ба дархост оид ба маълумот ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар шакли хуччати электронӣ, ки бо имзои электронии рақамии Оператор имзо гузошта шудааст, фиристода мешавад.

36. Ҷавоб ба дархост оид ба маълумот ба иштирокдори низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо дар шакли хуччати электронӣ, ки бо имзои электронии рақамии Оператор имзо гузошта шудааст, ба утоқи шахсии низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо фиристода мешавад. Агар ҳангоми аз ҷониби Оператори фиристодани хуччати электронӣ ба утоқи шахсии иштирокдори муомилоти молҳо, маълумот оид ба боздоштани амали утоқи шахсӣ ё қатъгардии истифодамоии калиди имзои электронии рақамӣ гирифта шавад, хуччати мазкур ба иштирокдори муомилоти молҳо ба суроғи почтаи электронии дар дархост оид ба маълумот нишон додашуда ё дар шакли коғазӣ дар муддати се рӯзи корӣ аз санаи ба даст овардани маълумоти мазкур фиристода мешавад.

37. Оператор ҳуқуқ дорад ба иштирокдорони низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо пешниҳоди маълумотро, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо мавҷуд аст, дар ҳолатҳои зерин рад намояд:

- дархост оид ба маълумот ба талаботи Дастурамали мазкур мутобиқат наменамояд;

- маълумоти дархостшуда дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳ дошта намешавад;

- дархост оид ба маълумот аз ҷониби иштирокдори низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо фиристода шудааст, ки мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дастрасиро ба чунин маълумот надорад;

- дархост оид ба маълумот дархости иштирокдори низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳоро, ки ба он қаблан ҷавоб фиристода шуда, маълумоти дархостшударо дар бар мегирад, такрор менамояд.

- аз ҷониби Ҷамоҳангсоз маълумот оид ба вайроннамоии бонизоми қонунгузории андозӣ аз ҷониби шахсе, ки дархостро оид ба маълумот фиристодааст, пешниҳод шудааст.

38. Дар ҳолати раднамоии пешниҳоди маълумот дар ҷавоб ба дархост оид ба маълумот аз ҷониби Оператор асосҳои нишон дода мешавад, ки аз рӯйи он маълумоти дархостшуда наметавонад пешниҳод карда шавад.

39. Дар ҳолате, ки агар маълумоти дар дархост оид ба маълумот нишон додашуда дар сомонаи расмӣ Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда шуда бошад, пас аз ҷониби Оператор ҷавоб ба дархост оид ба маълумот истинод ба сомона (суроғи сомона) дар шабакаи интернет, ки чунин маълумот ҷойгир карда шудааст, нишон дода мешавад.

БОБИ 7. ТАРТИБИ ҲАМКОРИИ МУТАҚОБИЛАИ НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО БО НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ МАҚОМОТИ ДАВЛАТӢ ВА НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ ИШТИРОҚДОРони МУОМИЛОТИ МОЛҲО

40. Дар Дастурамали мазкур тахти ҳамкорӣ мутақобилаи низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии дигар бадасторӣ, ҷойгирнамоӣ дар низоми худкоргардонидашуда ва истифодаи маълумоте, ки дар низоми иттилоотии дигар, дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳ дошта шудааст, инчунин пешниҳоди маълумот ба дигар низоми иттилоотӣ, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳ дошта шудааст, фаҳмад мешавад.

41. Ҳамкорӣ мутақобилаи низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии рамзгузории мақомоти давлатӣ ва низоми иттилоотии иштирокдорони муомилоти молҳо бо истифода аз хизматрасониҳои электронии иттилоотӣ, бо истифода аз протоколҳо ва интерфэйсҳои электронии ҳамкорӣ мутақобила, ки дар сомонаи расмӣ оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда шудааст, амалӣ карда мешавад.

42. Дар ҳолати мавҷуд набудани имконияти техникий ташкилнамоии ҳамкории мутақобилаи иттилоотии зикргардида, байни Оператор ва ҳокимияти давлатӣ созишнома оид ба ҳамкории мутақобилаи иттилоотӣ баста мешавад, ки онҳо муқаррар менамоянд:

- хусусияти ташкили ҳамкории мутақобилаи иттилоотии низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии мақомоти давлатӣ, аз ҷумла бо истифодаи утоқи шахсӣ;

- таркиби маълумоте, ки ба амалинамоии мубодилаи онҳо хангоми ҳамкории мутақобилаи иттилоотии низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии мақомоти давлатӣ пешниҳод карда мешавад;

- шакли пешниҳоди ҳисоботҳо аз низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо.

43. Низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ба низоми иттилоотии мақомоти давлатӣ дар асоси ройгон пайваст карда мешавад.

44. Ҳамкории мутақобилаи низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии мақомоти давлатӣ амалӣ карда мешавад:

- аз рӯйи шаклҳои пешниҳоди маълумот барои вориднамоӣ ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо, ки аз ҷониби Оператор дар мувофиқа бо Ҳамоҳангсоз тасдиқ карда мешавад;

- дар низоми худкор ё худкоргардонидашуда бе фиристодани дархост оид ба пешниҳоди маълумот;

- бо табиқнамоии имзои электронии рақамӣ (агар татбиқпазир бошад).

45. Низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии мақомоти давлатӣ ҳамкорӣ мутақобила менамояд, аз ҷумла:

- бо феҳристи ягонаи давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибқорони инфиродӣ;

- бо низоми иттилоотии мақомоти гумрук.

46. Хангоми ҳамкории мутақобилаи низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии мақомоти давлатӣ, маълумот ба иштирокдорони ҳамкорӣ мутақобила дар шакли ҳуччатҳои электронӣ ва маълумот, ки бо имзои электронии рақамӣ имзогузорӣ шудааст, пешниҳод карда мешавад (агар татбиқпазир бошад).

47. Шаклҳои ҳуччатҳое, ки дар раванди ҳамкорӣ мутақобилаи иттилоотии низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии мақомоти давлатӣ истифода мешаванд, дар сомонаи расмии Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда мешаванд.

48. Ҳамкории мутақобилаи иттилоотии низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо бо низоми иттилоотии иштирокдорони муомилоти молҳо тавассути хизматрасониҳои электронии иттилоотӣ бо истифодаи протоколҳо ва интерфейсиҳои электронии ҳамкорӣ мутақобила амалӣ карда мешавад, ки маълумот дар бораи онҳо аз ҷониби Оператор дар сомонаи расмии Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда мешавад.

БОБИ 8. ҲИМОЯИ МАЪЛУМОТИ ДАР НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО НИГОҲДОШТАШАВАНДА

49. Вақолати дорандаи маълумоти дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳдошташавандаро Оператор дар мувофиқа бо Ҳамоҳангсоз амалӣ менамояд.

50. Маълумоти дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳдошташаванда мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба иттилоотонӣ маврид ҳимоя қарор мегирад.

51. Барои таъмини ҳимояи иттилоот дар рафти таъсис, истифода ва хизматрасонии техникий низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо ҳимояи иттилоот хангоми супориши он тавассути шабакаҳои иттилоотии телекоммуникатсионӣ амалӣ карда мешавад;

52. Бо мақсадҳои ҳимояи иттилооте, ки дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо нигоҳ дошта мешавад, Оператор таъмин менамояд:

- пешгирии дастрасии беҷозат ба иттилоот ё супориши иттилоот ба шахсоне, ки ҳуқуқи дастрасиро ба ин маълумот надоранд;

- ошкорнамоии сари вақтии далелҳои дастрасии беҷозат ба маълумот;

- огоҳинамоии имконияти оқибатҳои номусоиди вайроннамоии тартиби дастрасӣ ба маълумот;

- роҳ надодан ба таъсиррасонӣ ба воситаҳои техникий, ки дар онҳо низоми иттилоотии рамзгузорӣ ҷойгир карда шудаанд, ки дар натиҷаи он фаъолияти онҳо вайрон мешавад;

- имконияти фавран барқарорнамоии маълумоти тағйирёфта ё дар натиҷаи дастрасии беҷозат ба он нобудшуда;

- назорати доимии таъмини сатҳи ҳимояшавандагии маълумот;

- татбиқнамоии чораҳои дигари ҳимояи маълумот хангоми истифодаи низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо мутобиқи талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

БОБИ 9. ТАРТИБИ ТАШАККУЛИ МАЪЛУМОТ ДАР НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ РАМЗГУЗОРИИ ЭЛЕКТРОНИИ МОЛҲО

53. Маълумоти ба низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо додашаванда дар шакли ҳуҷҷатҳои электронии бо имзои электронии рақамӣ (агар татбиқпазир бошад) имзогузошташуда ташаққул дода шуда, пешниҳод карда мешавад (агар татбиқпазир бошад). Шакли ҳуҷҷатҳои электронӣ барои пешниҳоди маълумот ба низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо аз ҷониби Оператори таҳия ва аз ҷониби Ҷамоаҳои тасдиқ карда мешавад, ба истиснои маълумоти дар таркиби ҳуҷҷатҳои фискалӣ мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба татбиқи техникаи назоратӣ-ҳазинавӣ пешниҳодшаванда.

54. Шакли ҳуҷҷатҳои электронии дар банди 53 Дастурамали мазкур нишондодашуда аз ҷониби Оператор дар сомонӣ расмӣ Оператор дар шабакаи интернет ҷойгир карда мешавад.

55. Санаяи пешниҳоди ҳуҷҷат ба низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо санас ба ҳисоб меравад, ки дар огоҳинома (расид) оид ба қабули ҳуҷҷат нишон дода шудааст. Далели иҷрои уҳдадорихо оид ба пешниҳоди маълумот ба низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо бо огоҳинома (расид) оид ба ворид намудани маълумот ба низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо тасдиқ карда мешавад.

56. Огоҳинома (расид)-и дар банди 55 Дастурамали мазкур пешбинишуда ба таври худкор ба иштирокдори муомилоти молҳои низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо дар шакли ҳуҷҷати электронӣ хангоми сабти ҳуҷҷатҳо (маълумот) дар низоми иттилоотии рамзгузори электронии молҳо ташаққулфта фиристода мешавад.

Замимаи 2

ба Тартиби рамзгузори электронӣ,
фаъолияти операторони пайгиркунандаи
гардиши молҳо ва раванди назорати
онҳо

Дастурамал оид ба хусусияти рамзгузори электронии тамокуи коркардшуда, маҳсулоти саноатии ивазкунандаи тамоку ва маҳсулоти тамоку, маҳсулоти дорои никотин, моеи дорои никотин, маҳсулот аз тамокуи гармкардашуда, сигорҳои электронӣ ва дастгоҳҳои интиқоли дуд тавассути мушаххасномаи рақамӣ

БОБИ 1. МУҚАРРАТОИ УМУМӢ

1. Дастурамал оид ба хусусияти рамзгузори электронии тамокуи коркардшуда, маҳсулоти саноатии ивазкунандаи тамоку ва маҳсулоти тамоку, маҳсулоти дорои никотин, моеи дорои никотин, маҳсулот аз тамокуи гармкардашуда, сигорҳои электронӣ ва дастгоҳҳои интиқоли дуд тавассути мушаххасномаи рақамӣ (минбаъд-**Дастурамал**) хусусияти рамзгузори электронии маҳсулоти тамоку ва сигаретҳои электрониро бо воситаҳои мушаххасномаи рақамӣ, тавсифи воситаҳои мушаххасномаи рақамии маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ, даврият ва муҳлати аз ҷониби иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ пешниҳод гардидани маълумот оид ба муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ ба Оператор муқаррар менамояд.

2. Дар Дастурамали мазкур ихтисорот ва мафҳумҳои зерин истифода мешаванд:

- **маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ** - маҳсулоти тамоку, ки ба бастаи истеъмолий бастабанд шудааст, тамокуи коркардшуда, маҳсулоти саноатии ивазкунандаи тамоку ва маҳсулоти тамоку, маҳсулоти дорои никотин, моеи дорои никотин, маҳсулот аз тамокуи гармкардашуда, сигорҳои электронӣ ва дастгоҳҳои интиқоли дуд;

- **муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ** - ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудан, истеҳсол, нигоҳдорӣ, интиқол, гирифтани ва супоридани маҳсулоти тамоку ва сигаретҳои электронӣ, аз ҷумла харид ва фурӯши онҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- **иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ** - шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродие мебошанд, ки резиденти андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб мераванд, маҳсулоти тамоку ва сигарети электрониро ба муомилот мебароранд, муомилот менамоянд ва аз муомилот мебароранд, ба истиснои шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродие, ки маҳсулоти тамоку ва сигарети электрониро барои истифоданамоӣ бо мақсадҳои фурӯши минбаъдаи он вобаста ба даст мебаранд, инчунин онҳое, ки хизматрасониро дар доираи шартномаҳои комиссия ва ё хизматрасониҳои почтавӣ оид ба расонидани маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ хангоми фурӯши он аз рӯи намунаҳои усулҳои фосилавии фурӯш ё хизматрасониҳои бо он вобаста ба даст мебаранд, аз ҷумла хизматрасониҳои логистикӣ, хизматрасониҳои ташкилнамоии биржаҳо ва тижорати электронӣ, омода намоеши пешазфурӯши маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ, ҷамъоварӣ ва бастабандӣ, ташкили расонидани маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ ба

истифодабарандагони ниҳой аз номи фурӯшанда бо якҷо қабул намудани воситаҳои пулӣ барои моли додашуда ва пардохти амалишуда, амалӣ менамоянд.

3. Ҷамъгузори хатмӣ электронӣ маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ нисбати ҳамаи намудҳои маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ, ки дар бастаҳои истеъмолӣ ва гурӯҳӣ фурӯхта мешаванд, амалӣ карда мешавад. Намуди маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ мутобиқи регламенти техникӣ оид ба маҳсулоти тамоку муайян карда мешавад.

4. Истеҳсолкунандагон ва воридкунандагон, ташкилотҳои савдои яқлухт ва чаканаи маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ:

- бақайдгирии худро дар низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо амалӣ менамоянд ва ба низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо маълумотро оид ба рӯйхати маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда ё истеҳсолшавандаро ворид менамоянд;

- гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамиро ба бастаҳои истеъмолӣ ва гурӯҳӣ маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ, инчунин муттаҳиднамоии маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электрониро таъмин менамоянд ва ба низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо маълумотро оид ба ҷамъгузори муттаҳиднамоии маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ пас аз қайд дар низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо ворид менамоянд;

- аз муомилот баровардани бақияи маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ ҷамъгузори нашударо бо сабабҳои ба фурӯши онҳо вобаста набуда, пас аз қайд дар низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо, таъмин менамоянд;

- ба низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо маълумотро нисбати ҳамаи амалҳо вобаста ба муомилоти маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ пас аз қайд дар низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо ворид менамоянд.

5. Пардохт барои додани ҷамъҳои ҷамъгузори, ки барои ташаккули воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ заруранд ва гузоштани онҳо ба бастаҳои истеъмолӣ ва гурӯҳӣ маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ, аз ҷониби Оператор аз лаҳзаи додани ҷамъҳои дахлдор рӯёнида мешавад.

6. Маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ҷамъгузоришуда ва аз ҷониби иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ аз ҷамъҳои ҷамъгузоришуда таъмин додашуда, ки аз ҷониби Оператор то фурӯш пешниҳод шудаанд, ба таври дахлдор ҷамъгузоришуда этироф карда мешаванд, агар аз ҷониби Оператор дар низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо маълумоти аз иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ ба дастовардашуда оид ба гузошти воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ба чунин маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ инъикос карда шавад;

7. Дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот даровардани маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ бе гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ба онҳо ва бе додани маълумот оид ба ҷамъгузори намудҳои зикргардидаи даровардани маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ба низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо, пас аз ҷоринамоии ҷамъгузори хатмӣ электронӣ маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ манъ карда мешавад.

8. Фурӯши чаканаи маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ, ки пас аз ҷоринамоии ҷамъгузори электронӣ хатмӣ маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда шудаанд ё дар Тоҷикистон истеҳсол карда шудаанд, танҳо бо шарт додани маълумот оид ба фурӯши чаканаи онҳо ба низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо иҷозат дода мешавад.

9. Фурӯши чаканаи маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ, ки то ҷоринамоии ҷамъгузори электронӣ хатмӣ маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда шудаанд ё дар Тоҷикистон истеҳсол карда шудаанд, дар муҳлати 4 (чор) моҳ пас аз бақайдгирӣ дар низоми иттилоотии ҷамъгузори электронӣ молҳо иҷозат дода мешавад.

БОБИ 2. ХУСУСИЯТИ ВОСИТАҲОИ МУШАХХАСНАМОИИ РАҚАМИИ МАҲСУЛОТИ ТАМОКУ ВА СИГАРЕТИ ЭЛЕКТРОНӢ, АЗ ҶУМЛА СОҲТОР ВА ШАКЛИ РАМЗҲОИ РАМЗГУЗОРӢ

10. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бастаи истеъмолии маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ раъзи ҷамъгузори дар бар мегирад, ки он дорои 3 гурӯҳи маълумот мебошад, аз он гурӯҳи якум ва дуюм раъзи мушаххаснамоии бастаи истеъмолии маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ, гурӯҳи сеюм бошад раъзи санҷишро ташаккул медиҳанд. Дар баробари ин:

- гурӯҳи якум аз 14 рақам иборат аст ва раъзи молро дар бар мегирад, аз ҷониби Оператор дар асоси маълумоти аз ҷониби иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электронӣ пешниҳодшуда, муттаҳид мегадда;

- гурӯҳи дуюм аз 7 раъз (рақамҳо, ҳарфҳои хурд ва калони алифбои лотинӣ, инчунин раъзҳои маҳсус) иборат аст ва рақами инфородии силсилавии бастаи истеъмолии маҳсулоти тамоку ва сӯғарети электрониро дар бар мегирад;

- гурӯҳи сеюм аз 8 раъз (рақамҳо, ҳарфҳои хурд ва калони алифбоди лотинӣ, инчунин раъзҳои маҳсус) иборат аст ва раъзи санҷишро дар бар мегирад.

11. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамии бастаи истеъмолии маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ дар шакли QR-рамз (DataMatrix) гузошта мешавад.

12. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамии бастаи гуруҳии маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ рамзи рамзгузорино дар бар мегирад, ки дорои 3 гуруҳи маълумоти ҳатмӣ мебошад, аз онҳо гуруҳи якум ва дуум рамзи мушаххаснамоии бастаи гуруҳӣ, гуруҳи сеюм рамзи санчишро ташаккул медиҳад, дар баробари он:

- гуруҳи якум аз 14 рақам иборат буда, рамзи молро дар бар мегирад, ки шакли пешнаи он идентификатори татбиқнамоии (01) ба ҳисоб меравад, бо Оператор дар асоси маълумотҳои аз ҷониби иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ муттаҳид карда мешавад;

- гуруҳи дуум аз 7 рамз (рақамҳо, ҳарфҳои хурд ва калони алифбои лотинӣ, инчунин рамзҳои махсус) иборат аст ва рақами инфиродии силсилавии бастаи гуруҳиро дар бар мегирад, ки шакли пешнаи он идентификатори татбиқнамоии (21) ба ҳисоб меравад ва бо Оператор ӯ иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ (рамзи ниҳой барои ин гуруҳи маълумотҳо рамзи тақсимнамоӣ, ки рамзи 29 дар қадвали рамзҳои АФСII доро мебошад, ба ҳисоб меравад) муттаҳид мешавад;

- гуруҳи сеюм аз 8 рамз (рақамҳо, ҳарфҳои хурд ва калони алифбои лотинӣ, инчунин рамзҳои махсус) иборат аст ва рамзи санчишро, ки шакли қаблии он идентификатори татбиқнамоии (93) ба ҳисоб меравад дар бар мегирад ва бо Оператор муттаҳид мешавад.

13. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамии бастаи гуруҳии маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ дар шакли рамзи шохиси дученака дар шакли дар шакли QR-рамз (GF1 DataMatrix) гузошта мешавад.

14. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ба бастаи истеъмолий ва гуруҳӣ ва тахтаҳат бо усули ҷудонамоии воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ аз баста ӯ тахтаҳат роҳнадиҳанда гузошта мешавад:

- ба бастаи истеъмолий воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ дар ҳаҷми на камтар аз 5x5 миллиметр дар минтақаи возеҳи махсусан ҷудошуда, ки дар тарафи поён ва паҳлуии баста ҷойгиршуда гузошта мешавад;

- ба бастаи гуруҳӣ ва интиқолий воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ дар қисми рӯй ӯ паҳлуии баста гузошта мешавад ва бояд дорои ҳаҷме бошад, ки қулайии иҷрои расмиёти муттаҳиднамоиро таъмин намояд;

- барои бастаи истеъмолий ва гуруҳӣ модули дорои ҳаҷми на камтар аз 0,25 миллиметр, барои бастаи интиқолий-на камтар аз 2 миллиметр татбиқ мегардад;

- татбиқнамоии стикер барои рамзгузори бастаи истеъмолий, ки дорои тахтаҳат (тахтаҳати муқобил) мебошад, то ба охир расонидани бақияи тахтаҳатҳо (тахтаҳатҳои муқобил) аз ҷониби истеҳсолкунанда, ки бо фармоиши истеҳсолкунанда то санаи ҷоринамоии рамзгузори электронии маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ омода шудааст, иҷозат дода мешавад.

15. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ, ки ба бастаи истеъмолий ва гуруҳӣ ӯ тахтаҳат гузошта мешаванд, набояд дар пардаи шаффофи печонидашаванда ва ӯ дар ягон маводи берунаи печонидашаванда часпонида шавад ва бо маълумоти дигаре, ки нӯшонида шавад, ки ба ҳисобнамоии воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ монса шавад.

16. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бояд ҷунон ҷойгир карда шавад, ки он пуррагии маълумоти ба бастаи маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ гузошташударо мутобиқи талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ дар самти танзимнамоии техникӣ вайрон накунад.

17. Ба гузоштани тахтаҳат ба маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ талаботи зерин пешниҳод мешавад:

- барои гузоштани тахтаҳат дар бастаи истеъмолий ва гуруҳии маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ бояд технологияе истифода шавад, ки ҳисобнамоии воситаҳои мушаххаснамоии рақамии ба тахтаҳат гузошташударо аз лаҳзаи гузоштани тахтаҳат то лаҳзаи фуруши маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ ба истеҳсолкунанда таъмин намояд;

- тахтаҳат бо роҳи ба бастаи истеъмолий ӯ гуруҳӣ часпонидаи маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ гузошта мешавад, часпонидаи тахтаҳат ба пардаи чизпечонӣ, ки ба бастаи мол аз ҷониби истеҳсолкунандаи маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ гузошта мешавад, роҳ дода мешавад;

- ба гузоштани ягон ҷузъиёти бастаи маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ аз болои тахтаҳат (ба истиснои пардаи шаффофи чизпечонӣ, ки ба бастаи маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ аз ҷониби истеҳсолкунанда гузошта мешавад), ки болои тахтаҳатро мепӯшонанд ва ӯ ҳисобнамоии воситаҳои мушаххаснамоии рақамиро душвор мегардонад, роҳ дода намешавад.

18. Ҳаҷм ва ҷойгиршавии воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бояд имконияти дуруст ҳисобнамоӣ ва шинохташавии рамзҳои рамзгузорино таъмин намояд, аз ҷумла бо терминалҳои ҷамъоварии маълумот бо замимаҳои махсус (мобилӣ), сканерҳои лазерӣ мутобиқи стандартҳои IFO/IEC 15415 "Технологияҳои иттилоотӣ. Технологияи мушаххаснамоии худкор ва ҷамъоварии маълумот. Хусусияти санчиши аломатҳои рамзи шохис барои арзёбии сифати нашр. Аломатҳои дученака".

19. Табдилдиҳии рамзҳои рамзгузори ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ва гузоштани онҳо ба бастаи истеъмолий ва ӯ ба бастаи гуруҳӣ ва ӯ ба тахтаҳат ва ӯ ба стикер аз ҷониби истеҳсолкунанда ва воридкунандаи маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ амалӣ карда мешавад.

20. Бо мақсади табилдихии рамзҳои рамзгузори ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ва гузоштани онҳо аз ҷониби иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ бояд инҳоро дошта бошад:

1) имзои электронӣ;

2) маҷмуи таҷҳизоти матбуотӣ бо истеҳсолоти барои табилдихӣ ва гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бо супориши иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ кофӣ, вале на пасгар аз фармоишҳои мунтазам барои истеҳсоли бастабандҳо, тахтаҳатҳо ва стикерҳо аз ҷониби иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ ҷойгиркунанда;

3) маҷмуи дастгоҳи барномавии тақсимнамоӣ, наҷр ва эътиборнок эътирофнамоӣ, ки бояд таъмин намояд:

- нигоҳдории ҳимояшудаи рамзҳои рамзгузори иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ;

- ҳимояи роҳи алоқа, ки тавассути он рамзи рамзгузори аз иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ ба Оператор расонида мешавад;

- расонидани рамзҳои рамзгузори аз иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ ба Оператор;

- табилдихии рамзҳои рамзгузори ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ (идоранамоии наҷриёт);

- эътиборнок эътирофнамоии дастгоҳӣ (бо истифода аз воситаҳои биноии техникӣ)-и сифати гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ;

- таҷаққули ҳисобот оид ба табилдихии рамзҳои рамзгузори ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бо таҷаққули модули эътиборнок эътирофнамоии воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ва додани онҳо ба низоми иттилоотии рамзгузори электронӣ молҳо;

- риояи қоидаҳои муносибат бо рамзҳои рамзгузори хориҷнамоии рамзи санҷиш пас аз эътиборнок эътироф намудани сифати гузоштан ва таҷаққули ҳисобот оид ба истифодаи рамзҳои рамзгузори;

- интиҳоби рамзҳои рамзгузори муомилоти маҳсулоти маҷруботӣ ва нӯшоқиҳои энергетикӣ аз анборҳои ҳимояшаванда бо нигоҳдории алоҳидаи оперативӣ (дар ҷараёни давраи истеҳсоли табилдихии рамзҳои рамзгузори ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ)-и рамзҳои рамзгузори ва ҳисобот оид ба гузоштан ва эътиборнок эътироф намудани воситаҳои мушаххаснамоии рақамии иштирокдори гуногуни муомилоти маҳсулоти маҷруботӣ ва нӯшоқиҳои энергетикӣ;

- қафолати ғайримикрон будани гузориши тақрори рамзҳои рамзгузори пас аз гузоштан ва эътиборнок эътироф намудан.

21. Пас аз гузоштани эътиборнокӣ маҷмуи дастгоҳи барномавии тақсимнамоӣ, наҷр ва эътиборнок эътирофнамоӣ ҳисобот оид ба бомуваффақият гузоштани рамзҳои рамзгузори ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ табилдодашуда таҷаққул мешавад.

22. Иштирокдори муомилоти маҳсулоти тамоку ва сигарети электронӣ бояд маводди сертификатсияшударо истифода намояд, ки он талаботи санитарии гигиениии регламенти техникиро оид ба беҳатарии бастабандҳо қонсӣ гардонад.

23. Усули гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бояд амният (устуворӣ)-и воситаҳои мушаххаснамоии рақамиро дар тамоми муҳлати қорноямии маҳсулот хангоми риоя намудани шартҳои нигоҳдорӣ ва интиқоли аз ҷониби истеҳсолкунанда муқараршуда, таъмин намояд.

Замимаи 3

ба Тартиби рамзгузори электронӣ,

фаъолияти операторони пайгиркунандаи

гардиши молҳо ва раванди назорати

онҳо

Дастурамал оид ба хусусияти рамзгузори электронии ҳамаи намудҳои спирт, маҷрубот ва маҳсулоти спиртдор ва нӯшоқиҳои энергетикӣ ҳамаи намудҳои спирт, маҷрубот ва маҳсулоти спиртдор ва нӯшоқиҳои энергетикӣ

БОБИ 1. МУҚАРРАТИ УМУМӢ

1. Дастурамал оид ба хусусияти рамзгузори электронии ҳамаи намудҳои спирт, маҷрубот ва маҳсулоти спиртдор ва нӯшоқиҳои энергетикӣ ҳамаи намудҳои спирт, маҷрубот ва маҳсулоти спиртдор ва нӯшоқиҳои энергетикӣ (минбаъд - **Дастурамал**) хусусияти рамзгузори электронии ҳамаи намудҳои спирт, маҳсулоти маҷруботӣ ва нӯшоқиҳои энергетикиро (минбаъд - **маҳсулоти маҷруботӣ ва нӯшоқиҳои энергетикӣ**) бо

воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ, тавсифи воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ, давравӣ ва муҳлати аз ҷониби иштирокдорон муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ пешниҳодгардидани маълумот оид ба муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ ба Оператор муқаррар менамояд.

2. Дар Дастурамали мазкур ихтисорот ва мафҳумҳои зерин истифода мешаванд:

- **сервис-провайдер** - шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродие, ки бо супориши иштирокдори муомилоти молҳо мубадалгардии рамзи рамзгузорию ба воситаҳои мушаххаснамоӣ ва гузоштани воситаҳои мушаххаснамоиро ба бастаи истеъмоли ва ё бастаи гурӯҳӣ ва ё ба тахтаҳат ё ба стикер бо истифода аз маҷмуи барномавӣ-дастгоҳи тақсимнамоӣ, наспр ва эътиборнок эътирофнамоии аз ҷониби Оператор пешниҳодшуда, инчунин эътиборнокии воситаҳои мушаххаснамоиро амалӣ менамояд;

- **муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ** - вориднамоӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, истеҳсол, нигоҳдорӣ, интиқол, гирифтани ва супоридани маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ, аз он ҷумла харид ва фурӯши онҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- **иштирокдорони муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ** - шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродие мешаванд, ки резиденти андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб мераванд, ба муомилотдарорӣ, муомилот менамоянд ва аз муомилотбарории маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикиро амалӣ менамоянд, ба истиснои шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродие, ки маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикиро барои истифоданамоӣ бо мақсадҳои фурӯши минбаъдаи он вобастанабуда ба даст меоранд, инчунин онҳое, ки хизматрасонию дар доираи шартномаҳои комиссия ва ё хизматрасониҳои почтавӣ оид ба расонидани маҳсулоти тамоку ва сигаретҳои электронӣ ҳангоми фурӯши он аз рӯйи намунаҳо ё усулҳои фосилавии фурӯш ё хизматрасониҳои бо он вобастабуда, аз он ҷумла хизматрасониҳои логистикӣ, хизматрасониҳои ташкилнамоии биржаҳо ва тижорати электронӣ, омодаи пешазфурӯши маҳсулоти тамоку ва сигаретҳои электронӣ, чамъоварӣ ва бастабандӣ, ташкили расонидани маҳсулоти тамоку ва сигаретҳои электронӣ ба истифодабарандагони ниҳой аз номи фурӯшанда бо яқчо қабул намудани воситаҳои пулӣ барои моли додашуда ва пардохти амалишуда амалӣ менамоянд.

3. Рамзгузориҳои ҳатмии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ нисбати ҳамаи намунаҳои маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ, ки дар бастаи истеъмоли ва гурӯҳӣ фурӯха мешаванд, амалӣ карда мешавад. Намуди маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ, ки мавриди рамзгузориҳои электронӣ қарор мегирад, мутобики регламенти техникӣ амнияти маҳсулоти машруботӣ муайян карда мешавад.

4. Иштирокдорони муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ:

- аз санаи чоринамоии рамзгузориҳои электронии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ бақайдгирии худро дар низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо амалӣ менамоянд ва ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо маълумотро оид ба номгуӣ маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда ё дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсолшаванда ворид менамоянд;

- пас аз бақайдгирӣ дар низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамиро ба бастабанди истеъмолии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ таъмин менамоянд, инчунин ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо маълумотро оид ба рамзгузориҳои маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ ворид менамоянд;

- фурӯш (фурӯш дар баҳши яқлухт)-и бақияи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ рамзгузоришуда ва ё аз муомилот баровардани бақияи зикргардидаи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ бо сабабҳои ба фурӯши онҳо вобастабуда пас аз қайд дар низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо таъмин менамоянд.

5. Пардохт барои додани рамзҳои рамзгузориҳои барои ташаккулёбии воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ зарурӣ ва гузоштани он ба бастаҳои истеъмоли ва гурӯҳи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ бо сабаби ба фурӯши онҳо вобастабуда, пас аз қайд дар низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо.

6. Маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ бо воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ рамзгузоришуда, ки аз ҷониби иштирокдорони муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ аз рамзи рамзгузориҳои аз ҷониби Оператор то фурӯш пешниҳодшуда ташаккул дода шудаанд, ба таври дахлдор рамзгузоришуда эътироф карда мешаванд, ба шарт ки маълумот оид ба гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ба чунин маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ, ки аз иштирокдорони муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ гирифта шудааст, аз ҷониби Оператор ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо инъикос карда шавад.

7. Дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот баровардани маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ, аз он ҷумла маҳсулоти пивопазӣ, бе гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ба онҳо ва бе додани маълумот оид ба рамзгузориҳои шудани маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ зикргардида ба низоми иттилоотии рамзгузориҳои электронии молҳо, аз санаи воринамоии рамзгузориҳои электронии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ, роҳ дода намешавад.

8. Фурӯши чаканаи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ, ки пас аз санаи чоринамоии рамзгузориҳои электронии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ истеҳсол (ворид) шудаанд, танҳо

бо шарти додани маълумот оид ба фурӯши чаканаи онҳо ба низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо иҷозат дода мешавад.

9. Фурӯши чаканаи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ, ки аз санаи ҷоринамоии рамзгузории электронии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ истехсол шудаанд, дар муҳлати 4 (чор) моҳ аз санаи бақайдгирӣ дар низоми иттилоотии рамзгузории электронии молҳо иҷозат дода мешавад.

БОБИ 2. ТАВСИФИ ВОСИТАҲОИ МУШАХХАСНАМОИИ РАҚАМИИ МАҲСУЛОТИ МАШРУБОТӢ ВА НҶОКИҲОИ ЭНЕРГЕТИКӢ, АЗ ОН ҶУМЛА СОХТОР ВА ШАКЛИ РАМЗҲОИ РАМЗГУЗОРӢ

10. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамии бастаи истеъмолии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ рамзи рамзгузорино дар бар мегирад, ки он ба худ 3 гуруҳи маълумотхоро доро мебошад, ки аз онҳо гуруҳи якум ва дуум рамзи мушаххаснамоии бастаи истеъмолии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ, гуруҳи сеюм бошад, рамзи санчишро ташаккул медиҳанд. Дар баробари ин:

- гуруҳи якум аз 14 рақам иборат буда, рамзи молро дар бар мегирад, ки шакли пешнаи он идентификатори татбиқнамоии (01) ба ҳисоб меравад, бо Оператор дар асоси маълумотҳои аз ҷониби иштирокдорони муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ муттаҳид карда мешавад;

- гуруҳи дуум аз 7 рамз (рақамҳо, ҳарфҳои хурд ва калони алифбои лотинӣ, инчунин рамзҳои махсус) иборат аст ва рақами инфиродии силсилавии бастаи истеъмолии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикиро дар бар мегирад, ки шакли пешнаи он идентификатори татбиқнамоии (21) ба ҳисоб меравад ва бо Оператор ё иштирокдори муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ (рамзи ниҳой барои ин гуруҳи маълумотҳо рамзи тақсимнамоӣ, ки рамзи 29 дар ҷадвали рамзҳои AFCII доро мебошад, ба ҳисоб меравад) муттаҳид мешавад;

- гуруҳи сеюм аз 4 рамз (рақамҳо, ҳарфҳои хурд ва калони алифбои лотинӣ, инчунин рамзҳои махсус) иборат аст ва рамзи санчишро, ки шакли қаблии он идентификатори татбиқнамоии (93) ба ҳисоб меравад, дар бар мегирад ва бо Оператор муттаҳид мешавад.

11. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамии бастаи истеъмолии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ дар намууди QRрамз дар шакли GS1 DataMatrix пешниҳод карда мешавад.

12. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамии бастаи гуруҳии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ рамзи рамзгузорино дар бар мегирад, ки 3 гуруҳи маълумоти ҳатмиро доро мебошад, аз онҳо гуруҳи якум ва дуум рамзи мушаххаснамоии бастаи гуруҳии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ, гуруҳи сеюм рамзи санчишро ташаккул медиҳад, дар баробари он:

- гуруҳи якум аз 14 рақам иборат буда, рамзи молро дар бар мегирад, ки шакли пешнаи он идентификатори татбиқнамоии (01) ба ҳисоб меравад, бо Оператор дар асоси маълумотҳои аз ҷониби иштирокдорони муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ муттаҳид карда мешавад;

- гуруҳи дуум аз 13 рамз (рақамҳо, ҳарфҳои хурд ва калони алифбои лотинӣ, инчунин рамзҳои махсус) иборат аст ва рақами инфиродии силсилавии бастаи гуруҳии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикиро дар бар мегирад, ки шакли пешнаи он идентификатори татбиқнамоии (21) ба ҳисоб меравад ва бо Оператор ё иштирокдори муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ (рамзи ниҳой барои ин гуруҳи маълумотҳо рамзи тақсимнамоӣ, ки рамзи 29 дар ҷадвали рамзҳои AFCII доро мебошад, ба ҳисоб меравад) муттаҳид мешавад;

- гуруҳи сеюм аз 4 рамз (рақамҳо, ҳарфҳои хурд ва калони алифбои лотинӣ, инчунин рамзҳои махсус) иборат аст ва рамзи санчишро, ки шакли қаблии он идентификатори татбиқнамоии (93) ба ҳисоб меравад дар бар мегирад ва бо Оператор муттаҳид мешавад.

13. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамии бастаи истеъмолии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ дар намууди QRрамз дар шакли GF1 DataMatrix пешниҳод карда мешавад.

14. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ба бастаи истеъмолий ва гуруҳӣ ва ё бастаи гуруҳӣ ва ё тахтаҳат ва ё стикер бо усули ҷудонамоии воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ аз бастаи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ роҳнадиҳанда гузошта мешавад:

- ба бастаи истеъмолий воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ дар ҳаҷми на камтар аз 14x14 миллиметр дар минтақаи возеҳи махсусан ҷудошуда, ки дар тахтаҳат (тахтахати муқобил) ҷойгир шудааст ё стикер, гузошта мешавад;

- ба бастаи гуруҳӣ ва интиқолий воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ дар қисми рӯй ё паҳлуии баста гузошта мешавад ва бояд дорои ҳаҷме бошад, ки қулайии иҷрои расмиёти муттаҳиднамоиро таъмин наояд;

- барои бастаҳои истеъмолий ва гуруҳӣ модул бо ҳаҷми на камтар аз 0,35 миллиметр, барои бастаи интиқолий - на камтар 2 миллиметр татбиқ мегардад;

- татбиқнамоии стикер барои рамзгузории бастаи истеъмолий, ки дорои тахтаҳат (тахтахати муқобил) мебошад, то ба анҷом расонидани бақияи тахтаҳат (муқобили тахтаҳат) аз ҷониби истехсолкунанда, ки бо фармоиши истехсолкунанда то санаи ҷоринамоии рамзгузории электронии маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ омода шудааст, роҳ дода мешавад;

- нисбати маҳсулоти воридотӣ бошад, воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бояд ба стикер, ки барои рамзгузори молҳо бо забони давлатӣ таъин шудааст, гузошта мешавад.

15. Воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ, ки ба бастаи истеъмолий ва ё бастаи гурӯҳӣ, ё тахтаҳат ва стикер гузошта мешавад, набояд дар пардаи чизпечони паффоф ё ягон маводи берунаи дигар часпонида шавад ва бо маълумоти дигаре, ки ба ҳисобнамоии воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ монса мешаванд, пӯшонидани шавад.

16. Воситаи мушаххаснамоии рақамӣ бояд чунон ҷойгир карда шавад, ки он пуррагии маълумотро, ки ба бастаи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ мутобиқи талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ дар самти танзими техникӣ гузошта шудааст, вайрон накунад.

17. Ба гузоштани тахтаҳатҳо (муқобили тахтаҳатҳо) ва ё стикер ба маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ талаботи зерин пешниҳод карда мешаванд:

- барои гузоштани тахтаҳатҳо (муқобили тахтаҳатҳо) дар бастаи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ бояд технологияе истифода шавад, ки ҳисобнамоии воситаҳои мушаххаснамоии рақамиро аз лаҳзаи гузоштан то лаҳзаи фурӯши маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ ба истеъмолкунанда таъмин намояд;

- тахтаҳатҳо (муқобили тахтаҳатҳо) ва ё стикер бо роҳи бевосита ба бастаи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ часпонидан гузошта мешавад;

- ба гузоштани ягон ҷузъиёти бастаи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ аз болои тахтаҳат ва ё стикер, ки болои тахтаҳатро мепӯшонанд ва ё ҳисобнамоии воситаҳои мушаххаснамоии рақамиро душвор мегардонанд, роҳ дода намешавад;

- ҳаҷм ва ҷойгиршавии воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бояд имконияти дуруст ҳисобнамоӣ ва шинохташавии рамзҳои рамзгузори таъмин намояд, аз он ҷумла бо терминалҳои ҷамъоварии маълумот бо замимаҳои махсус (мобилӣ), сканерҳои лазерӣ мутобиқи стандартҳои IFO/IEC 15415 "Технологияҳои иттилоотӣ. Технологияи мушаххаснамоии худкор ва ҷамъоварии маълумот. Хусусияти санҷиши аломатҳои рамзи шохис барои арзёбии сифати нашр. Аломатҳои дученака".

18. Мубаддалгардии рамзҳои рамзгузорӣ ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ва гузоштани онҳо ба бастаи истеъмолий ва ё бастаи гурӯҳӣ ва ё тахтаҳат ва ё стикер аз ҷониби истеҳсолкунанда ва воридкунандаи маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ ва ё сервис-провайдер амалӣ карда мешавад.

19. Бо мақсадҳои мубаддалнамоии рамзҳои рамзгузорӣ ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ва гузоштани он аз ҷониби сервис-провайдер бояд дошта бошанд:

1) имзои электронии рақамӣ;

2) маҷмуи таҷҳизоти полиграфӣ бо ҳосилнокии барои мубаддалнамоӣ кофӣ ва гузоштани воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ бо супориши иштирокдори муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ ва на пасттар аз фармоишҳои мунтазам дар истеҳсолоти баста, тахтаҳат ва стикери аз ҷониби иштирокдори муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ ҷойгиршаванда;

3) маҷмуи барномавӣ-дастгоҳи тақсимнамоӣ, нашр ва эътиборнок эътирофнамоӣ, ки таъмин менамояд:

- нигоҳдории Ҳимояшавандаи рамзҳои рамзгузори иштирокдорони муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ;

- Ҳимояи роҳи тамосе, ки бо он рамзҳои рамзгузорӣ аз иштирокдори муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ ба Оператор расонида мешавад;

- расонидани рамзҳои рамзгузорӣ аз иштирокдори муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ ба Оператор;

- мубаддалгардии рамзҳои рамзгузорӣ ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ (идоранамоии нашр);

- эътирофи эътиборнокии дастгоҳӣ (бо истифодаи воситаҳои аёнӣи техникӣ)-и сифати гузориши воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ;

- ташаккулёбӣ бо модули эътирофи эътиборнокии воситаҳои мушаххаснамоии рақамии ҳисоботҳо оид ба азнавташкилёбии рамзҳои рамзгузорӣ ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ ва додани онҳо ба низоми иттилоотии рамзгузорӣ;

- риояи қоидаҳои муносибат бо рамзҳои рамзгузорӣ (хориҷнамоии рамзи санҷиш пас аз эътиборнок эътироф намудани сифати гузориш ва ташаккулёбии ҳисобот оид ба истифодаи рамзҳои рамзгузорӣ; интиҳоби рамзҳои рамзгузори иштирокдорони муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ аз анбори Ҳимояшуда бо нигоҳдории алоҳидаи оперативӣ (дар раванди давраи истеҳсоли мубаддалгардии рамзҳои рамзгузорӣ ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ)-и рамзҳои рамзгузорӣ ва ҳисоботҳо оид ба гузориш ва эътиборнок эътироф намудани воситаҳои мушаххаснамоии иштирокдорони гуногуни муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ; қафолати ғайриимкон будани гузориши такрорӣи рамзҳои рамзгузорӣ пас аз гузориши онҳо ва эътиборнок эътироф намудани онҳо).

20. Пас аз гузоштани эътирофнамоии эътиборнокӣ маҷмуи барномавӣ-дастгоҳи тақсимнамоӣ, нашр ва эътиборнок эътирофнамоӣ ҳисобот оид ба гузориши бомуваффақияти рамзгузори ба воситаҳои мушаххаснамоии рақамӣ табдилёфта ташаккул меёбад.

21. Иштирокдори муомилоти маҳсулоти машруботӣ ва нӯшокиҳои энергетикӣ бояд маводҳои сертификатсияшудастро истифода намояд, ки онҳо талаботи санитарӣ-гигиенӣи регламенти техникӣро оид ба беҳатарии бастабандҳо қонеъ намояд.

22. Усули гузаштани воситаҳои мушаххасномаи рақамӣ бояд амният (устуворӣ)-и воситаҳои мушаххасномаи рақамиро дар муҳлати тамоми коршоямӣ ҳангоми риояи шартҳои нигоҳдорӣ ва интиқоли аз ҷониби истеҳсолкунанда муқарраршуда таъмин намояд.